

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

2021/0106(COD)

22.4.2022

MIŠLJENJE

Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

upućeno Odboru za unutarnje tržište i zaštitu potrošača te Odboru za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju usklađenih pravila o umjetnoj inteligenciji (Akt o umjetnoj inteligenciji) i izmjeni određenih zakonodavnih akata Unije
(COM(2021)0206 – C9-0146/2021 – 2021/0106(COD))

Izvjestiteljica za mišljenje: Susana Solís Pérez

PA_Legam

KRATKO OBRAZLOŽENJE

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju usklađenih pravila o umjetnoj inteligenciji (dalje u tekstu: „Akt o umjetnoj inteligenciji”) dio je širih nastojanja usmjerenih na jačanje EU-a u digitalnom dobu i ostvarivanje njegovih ciljeva u području okoliša i klime. To proizlazi iz činjenice da umjetna inteligencija trenutačno ima ulogu u svim aspektima aktivnosti europskog svakodnevnog života.

Sustavi umjetne inteligencije sve će se više ugrađivati u proizvode i usluge, što će zahtijevati horizontalan zakonodavni pristup, kako je utvrđeno u Aktu o umjetnoj inteligenciji. Izvjestiteljica se s time u potpunosti slaže i smatra da moramo donijeti zajednička pravila za uspostavu transverzalnog pristupa koji će obuhvaćati sve sektore, uključujući zdravstvo. Time će se Europskoj uniji pružiti prilika da bude predvodnik i utvrdi globalne standarde za umjetnu inteligenciju, kao što je to već ostvarila u području zaštite podataka Općom uredbom o zaštiti podataka. EU bi također mogao postati globalni predvodnik u specijaliziranim sektorima koji iziskuju perspektivu izrazito okrenutu budućnosti, na primjer, u regulaciji neuroloških prava.

Akt o umjetnoj inteligenciji općenito bi trebao čuvati europske vrijednosti, olakšati raspodjelu koristi od umjetne inteligencije u cijelom društvu te zaštititi pojedince, poduzeća i okoliš od rizika, uz istovremeno poticanje inovacija i zapošljavanja, te bi trebao Europu učiniti predvodnikom u tom području.

Izvjestiteljica u tom pogledu želi naglasiti važnost izoliranih okruženja u određenim područjima (npr. zdravstvo) i mogućnost njihovog proširenja na druga područja, na primjer, bolnice, zdravstvena tijela i istraživačke centre, kako bi se ojačao i proširio vodeći položaj zdravstvenog sustava u svim država članicama i na razini EU-a. Zdravlje je bogatstvo. Primjenom umjetne inteligencije u zdravstvu s pomoću interoperabilnih zdravstvenih podataka mogli bismo to bogatstvo dodatno povećati, od zdravstvenih sustava do društva općenito. Izvjestiteljica također naglašava potencijalne implikacije sustava umjetne inteligencije u području mentalnog zdravlja.

Izvjestiteljica za mišljenje smatra da se rizici od nepostojanja zajedničkog i usklađenog regulatornog pristupa u prijedlogu ne predviđaju u dovoljnoj mjeri.

S obzirom na to da je predloženi Akt o umjetnoj inteligenciji horizontalna zakonodavna inicijativa, očekuje se da će se on preklapati s nekoliko uredaba koje su trenutačno na snazi (npr. Općom uredbom o zaštiti podataka ili Uredbom o medicinskim proizvodima) i da bi se u budućnosti mogao preklapati s nekoliko zakonodavnih inicijativa, kao što je europski prostor za zdravstvene podatke. Sve bi te inicijative trebalo uskladiti s Aktom o umjetnoj inteligenciji kako bi se osigurao zajednički i dosljedan regulatorni pristup i kako bi se na taj način izbjeglo udvostručavanje funkcija ili nedostatak koordinacije među tijelima na razini EU-a i država članica.

Izvjestiteljica za mišljenje zabrinuta je da se Aktom o umjetnoj inteligenciji ne štiti okoliš u dovoljnoj mjeri.

U posebnom istraživanju Eurobarometra 513 o klimatskim promjenama, objavljenom 2021., europski građani su kao jednu od najvećih zabrinutosti naveli borbu protiv klimatskih promjena i izazove povezane s okolišem. Izvjestiteljica stoga predlaže da se u Akt o umjetnoj inteligenciji

u područja koja zahtijevaju visoku razinu zaštite uključi i okoliš. Kako bi se to ostvarilo, okoliš je uključen u sve uvodne izjave i članke, zajedno sa zdravljem, sigurnošću i zaštitom temeljnih prava. To će obuhvaćati klasifikaciju svih sustava koji mogu imati velike negativne posljedice na okoliš kao „visokorizične umjetne inteligencije”. Izvjestiteljica je istovremeno pojačala pravo na odgovarajuće pravne lijekove u slučaju negativnih utjecaja na okoliš, kako je utvrđeno Aarhuškom konvencijom, te je odredila načelo nenanošenja bitne štete, utvrđeno Uredbom o taksonomiji, kao granicu kojom se osigurava da se sustavima umjetne inteligencije poštuje visoka razina standarda i prava zaštite okoliša EU-a.

Izvjestiteljica za mišljenje smatra da Aktom u umjetnoj inteligenciji ne bi trebali biti obuhvaćeni samo korisnici, već da se njegovo područje primjene mora proširiti i na krajnje primatelje.

Uz korisnike, mnoge primjene koje se spominju u predloženom Aktu o umjetnoj inteligenciji uključivat će i krajnje primatelje. Ta je razlika u slučaju zdravstvenih primjena od ključne važnosti jer se predviđena uporaba i sposobnosti jasno razlikuju u slučaju pacijenata i liječnika. Stoga nacrt izvješća sada uključuje novu definiciju krajnjih primatelja i daje im odgovarajući stupanj transparentnosti te pristup posebnim informacijama.

AMANDMANI

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane poziva Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača da kao nadležni odbor uzme u obzir sljedeće amandmane:

Amandman 1

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 1.

Tekst koji je predložila Komisija

(1) Svrha je ove Uredbe poboljšati funkcioniranje unutarnjeg tržišta utvrđivanjem ujednačenog pravnog okvira, posebno za razvoj, stavljanje na tržište i uporabu umjetne inteligencije u skladu s vrijednostima Unije. Uredbom je obuhvaćeno nekoliko prevladavajućih razloga od općeg interesa, kao što je visoka razina zaštite zdravlja, sigurnosti i temeljnih prava, te se njome osigurava slobodno prekogranično kretanje robe i usluga koje se temelje na UI-ju, čime se sprečava da države članice nameću ograničenja na razvoj, stavljanje na tržište i uporabu UI sustava osim ako je to izričito odobreno ovom Uredbom.

Izmjena

(1) Svrha je ove Uredbe poboljšati funkcioniranje unutarnjeg tržišta utvrđivanjem ujednačenog pravnog okvira, posebno za **projektiranje**, razvoj, stavljanje na tržište i uporabu umjetne inteligencije **i održive zelene umjetne inteligencije** u skladu s **prioritetima i** vrijednostima Unije **uz smanjivanje rizika od štetnih i diskriminirajućih učinaka na ljude i štetnih učinaka na okoliš**. Uredbom je obuhvaćeno nekoliko prevladavajućih razloga od općeg interesa, kao što je visoka razina zaštite **bioraznolikosti, klime i okoliša**, zdravlja, sigurnosti i temeljnih prava, te se njome osigurava slobodno prekogranično kretanje robe i usluga koje se temelje na UI-ju, čime se sprečava da države članice nameću ograničenja na **projektiranje i** razvoj, stavljanje na tržište i uporabu UI sustava osim ako je to izričito odobreno ovom Uredbom.

Amandman 2

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 1.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(1a) Ova bi Uredba trebala služiti kao osnova za promicanje zdravlja i dobrobiti, prevenciju bolesti i stvaranje poticajnog okruženja za zdravije stilove života na održiv i klimatski neutralan način te posebice olakšati postizanje ciljeva

održivog razvoja UN-a, Pariškog sporazuma i prelaska na nultu stopu do 2050. u različitim sektorima. Države članice mogu postaviti dodatne zahtjeve osim onih utvrđenih ovom Uredbom pod uvjetom da su opravdani razlozima javnog interesa, zaštite zakonskih prava, zaštite klime, okoliša i bioraznolikosti.

Amandman 3

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 1.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(1b) Ova Uredba trebala bi čuvati vrijednosti Unije, olakšati raspodjelu koristi od umjetne inteligencije u cijelom društvu te zaštititi pojedince, poduzeća i okoliš od rizika, uz istovremeno poticanje inovacija i zapošljavanja, te bi trebala Evropu učiniti predvodnikom u tom području.

Amandman 4

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(2) Sustavi umjetne inteligencije (UI sustavi) mogu se lako upotrebljavati u različitim sektorima gospodarstva i društva, među ostalim preko granica, te se kretati unutar Unije. Neke su države članice već razmotrile donošenje nacionalnih pravila kojima bi zajamčile sigurnost umjetne inteligencije te njezin razvoj i uporabu u skladu s obvezama u području temeljnih prava. Različita nacionalna pravila mogu uzrokovati fragmentaciju unutarnjeg tržišta i smanjiti pravnu sigurnost za operatere koji razvijaju ili upotrebljavaju UI sustave. Stoga bi u cijeloj Uniji trebalo osigurati dosljednu i visoku razinu zaštite, dok bi razlike koje

(2) Sustavi umjetne inteligencije (UI sustavi) mogu se lako upotrebljavati u različitim sektorima gospodarstva i društva, među ostalim preko granica, te se kretati unutar Unije. Neke su države članice već razmotrile donošenje nacionalnih pravila kojima bi zajamčile sigurnost umjetne inteligencije te njezin razvoj i uporabu u skladu s obvezama u području temeljnih prava. Različita nacionalna pravila mogu uzrokovati fragmentaciju unutarnjeg tržišta i smanjiti pravnu sigurnost za operatere koji razvijaju ili upotrebljavaju UI sustave. Stoga bi u cijeloj Uniji trebalo osigurati dosljednu i visoku razinu zaštite, dok bi razlike koje

otežavaju slobodno kretanje UI sustava te povezanih proizvoda i usluga unutar unutarnjeg tržišta trebalo spriječiti utvrđivanjem jedinstvenih obveza za operatere i jamčenjem ujednačene zaštite prevladavajućih razloga od javnog interesa i prava osoba na cijelom unutarnjem tržištu na temelju članka 114. Ugovora o funkciranju Europske unije (UFEU). U mjeri u kojoj ova Uredba sadržava posebna pravila o zaštiti pojedinaca pri obradi osobnih podataka u vezi s ograničenjima uporabe UI sustava za daljinsku biometrijsku identifikaciju u stvarnom vremenu na javnim mjestima za potrebe kaznenog progona dio ove Uredbe koji se odnosi na ta posebna pravila primjeren je temeljiti na članku 16. UFEU-a. S obzirom na ta posebna pravila i pozivanje na članak 16. UFEU-a, primjeren je zatražiti mišljenje Europskog odbora za zaštitu podataka.

otežavaju slobodno kretanje UI sustava te povezanih proizvoda i usluga unutar unutarnjeg tržišta trebalo spriječiti utvrđivanjem jedinstvenih obveza za operatere i jamčenjem ujednačene zaštite prevladavajućih razloga od javnog interesa i prava osoba, **krajnjih korisnika i krajnjih primatelja** na cijelom unutarnjem tržištu na temelju članka 114. Ugovora o funkciranju Europske unije (UFEU). U mjeri u kojoj ova Uredba sadržava posebna pravila o zaštiti pojedinaca pri obradi osobnih podataka u vezi s ograničenjima uporabe UI sustava za daljinsku biometrijsku identifikaciju u stvarnom vremenu na javnim mjestima za potrebe kaznenog progona dio ove Uredbe koji se odnosi na ta posebna pravila primjeren je temeljiti na članku 16. UFEU-a. S obzirom na ta posebna pravila i pozivanje na članak 16. UFEU-a, primjeren je zatražiti mišljenje Europskog odbora za zaštitu podataka.

Amandman 5

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 3.

Tekst koji je predložila Komisija

(3) Umjetna inteligencija skupina je tehnologija koja se brzo razvija i može pridonijeti nizu gospodarskih i društvenih koristi u cijelom spektru sektora i društvenih aktivnosti. Zahvaljujući boljem predviđanju, optimizaciji operacija i dodjele resursa te personalizaciji digitalnih rješenja koja su dostupna pojedincima i organizacijama, uporaba umjetne inteligencije može poduzećima omogućiti ključne konkurentske prednosti i pridonijeti društveno i ekološki korisnim rezultatima, na primjer u zdravstvenoj zaštiti, poljoprivredi, obrazovanju i ospozljavanju, upravljanju i infrastrukturom, energetici, prometu i logistici, javnim uslugama, sigurnosti,

Izmjena

(3) Umjetna inteligencija skupina je tehnologija koja se brzo razvija i može pridonijeti nizu gospodarskih, **okolišnih** i društvenih koristi u cijelom spektru sektora i društvenih aktivnosti. Zahvaljujući boljem predviđanju, optimizaciji operacija i dodjele resursa te personalizaciji digitalnih rješenja koja su dostupna pojedincima i organizacijama, uporaba umjetne inteligencije može poduzećima omogućiti ključne konkurentske prednosti i pridonijeti društveno i ekološki korisnim rezultatima, na primjer u **sigurnosti hrane, smanjenjem uporabe pesticida, u zaštiti prirode, očuvanju i obnovi bioraznolikosti i ekosustava, praćenju stanja u okolišu, pristupu lijekovima i njihovoj opskrbi**,

pravosuđu, učinkovitom korištenju resursa i energije te ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama.

pristupu zdravstvenoj zaštiti i njezinom pružanju, uključujući mentalno zdravlje, sekvestraciji ugljika u poljoprivredi, obrazovanju i osposobljavanju, upravljanju infrastrukturom, upravljanju krizama, upravljanju prirodnim katastrofama, energetici, održivom prometu i logistici, javnim uslugama, sigurnosti, pravosuđu, učinkovitom korištenju resursa i energije te ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama.

Amandman 6

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 4.

Tekst koji je predložila Komisija

(4) Međutim, ovisno o okolnostima njezine specifične primjene i uporabe, umjetna inteligencija može stvoriti rizike i uzrokovati štetu javnim interesima i pravima koja su zaštićena pravom Unije. Takva šteta može biti materijalna i nematerijalna.

Izmjena

(4) Međutim, ovisno o okolnostima njezine specifične primjene i uporabe, umjetna inteligencija može stvoriti rizike i uzrokovati štetu javnim interesima i pravima koja su zaštićena pravom Unije, **bilo pojedinačnim bilo društvenim ili okolišnim**. Takva šteta može biti materijalna i nematerijalna, **sadašnja ili buduća**.

Amandman 7

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 4.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(4a) U Bijeloj knjizi o umjetnoj inteligenciji – Europski pristup izvrsnosti i povjerenju od 19. veljače 2020., Komisija podsjeća da umjetna inteligencija može doprinijeti pronalaženju rješenja za neke od gorućih društvenih izazova, uključujući borbu protiv klimatskih promjena, gubitak biološke raznolikosti i uništanje okoliša, te naglašava potencijalne koristi i rizike od umjetne inteligencije u vezi sa sigurnošću,

zdravljem i dobrobiti pojedinaca.

Amandman 8

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 4.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(4b) Borba protiv klimatskih promjena i izazova povezanih s okolišem te dostizanje ciljeva Pariškog sporazuma u središtu su komunikacije Komisije pod nazivom „Europski zeleni plan”, usvojene 11. prosinca 2009., u kojoj je Komisija podsjetila na ulogu digitalnih tehnologija kao što su umjetna inteligencija, 5G, računalstvo u oblaku, računalstvo na rubu mreže i internet stvari u ostvarivanju održive budućnosti te ubrzavanju i maksimalnom povećavanju utjecaja politika za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu tim promjenama, zaštitu okoliša i rješavanje problema gubitka biološke raznolikosti.

Amandman 9

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 4.c (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(4c) Primjenama umjetne inteligencije mogu se ostvariti ekološke i gospodarske koristi te ojačati sposobnosti predviđanja koje doprinose borbi protiv klimatskih promjena, ostvarivanju ciljeva održivog razvoja i postizanju našeg cilja da postanemo prvi klimatski neutralni kontinent. U tom smislu globalne emisije stakleničkih plinova mogu se do 2030. primjenom umjetne inteligencije smanjiti za do 4 %. Također je procijenjeno da su IKT tehnologije sposobne smanjiti deset puta više emisija stakleničkih plinova od vlastitog otiska^{1a}. Što se tiče okoliša,

umjetna inteligencija ima snažan potencijal za rješavanje ekoloških problema kao što su smanjenje potrošnje resursa, promicanje dekarbonizacije, poticanje kružnog gospodarstva, uravnoteženje ponude i potražnje u električnim mrežama ili optimizacija logističkih ruta. Umjetna inteligencija također ima potencijal doprinijeti jačanju administracije i upravljanja okolišem olakšavanjem administrativnih odluka povezanih s upravljanjem okolišnom baštinom, praćenjem kršenja i prijevara u vezi s okolišem te poticanjem sudjelovanja građana u inicijativama za očuvanje bioraznolikosti. Nadalje, analiza velikih količina podataka može dovesti do boljeg razumijevanja ekoloških izazova i boljeg praćenja trendova i utjecaja. Inteligentno upravljanje velikim količinama informacija vezanih za okoliš također pruža rješenja za bolje planiranje okoliša, donošenje odluka i praćenje prijetnji okolišu te može informirati i potaknuti ekološki održivo poslovanje, uz pružanje boljih informacija za preusmjeravanje održivog donošenja odluka u različitim poslovnim modelima, te na taj način poboljšava učinkovitost korištenja resursa, energije i materijala korištenjem inicijativa pametne industrije i tehnologija komunikacije strojeva (M2M) i interneta stvari (IoT).

Ia.

<https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/231979/Working%20Paper%20-%20AIDA%20Hearing%20on%20AI%20and%20Green%20Deal.pdf>

Amandman 10

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 4.d (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(4d) Mogućnosti prediktivne analitike koje pružaju modeli utemeljeni na umjetnoj inteligenciji mogu poduprijeti bolje održavanje energetskih sustava i infrastrukture te predvidjeti obrasce interakcije društva s prirodnim resursima, čime se omogućava bolje upravljanje resursima. Umjetna inteligencija može poslužiti u ublažavanju klimatskih promjena, na primjer u okviru programa Europske unije za promatranje Zemlje Copernicus koji ima potencijal da bude program potreban za pribavljanje točnih znanstvenih informacija koje osiguravaju znanstveno utemeljeno donošenje odluka i provedbu politika Unije u području klime, biološke raznolikosti i drugih okolišnih politika. Povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije prouzročilo je značajan nedostatak u financiranju spomenutog programa Copernicus, što ugrožava cjelokupnu budućnost tog programa i što treba riješiti jamčenjem dovoљnih sredstava te potporom za obradu podataka kako bi napredna i automatizirana tehnologija i praćenje i analiza svih središnjih okolišnih pokazatelja temeljeni na umjetnoj inteligenciji bili zajamčeni u budućnosti. K tome, tradicionalna identifikacija vrsta dugotrajna je i skupa, što otežava procjene biološke raznolikosti u stvarnom vremenu. Integracijom UI sustava možemo se odmaknuti od ručnog sortiranja i ručne identifikacije vrsta, što može imati ulogu u zaštiti životinja tako što će nadležnim tijelima omogućiti brzo identificiranje, promatranje i praćenje populacija ugroženih vrsta i prema potrebi pružiti podatke za dodatne mjere u svrhe zaštite.

Amandman 11

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 4.e (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(4e) Kako bi se zajamčila dvostruka zelena i digitalna tranzicija te osigurala tehnološka otpornost EU-a, smanjio ugljični otisak umjetne inteligencije i postigli ciljevi novog europskog zelenog plana, ova Uredba doprinosi promicanju zelene i održive umjetne inteligencije i razmatranju utjecaja UI sustava na okoliš tijekom njihovog životnog ciklusa.

Održivost bi trebala biti u središtu europskog okvira umjetne inteligencije kako bi se zajamčilo da je razvoj umjetne inteligencije u skladu s održivim razvojem okolišnih resursa za sadašnje i buduće generacije u svim fazama životnog ciklusa proizvoda umjetne inteligencije; održivost umjetne inteligencije trebala bi obuhvaćati održive izvore podataka, podatkovne centre, korištenje resursa, napajanje i infrastrukturu.

Amandman 12

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 4.f (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(4f) Unatoč vrlo obećavajućim rješenjima za ekološku i klimatsku krizu koja nudi umjetna inteligencija, za projektiranje, učenje i provođenje algoritama potrebna je velika potrošnja energije i posljedično visoka razina emisija ugljika. Tehnologije umjetne inteligencije i podatkovni centri imaju visoki ugljični otisak zbog povećane potrošnje računalne energije i visokih troškova energije s obzirom na količinu pohranjenih podataka te količinu proizvedenog toplinskog, električnog i elektroničkog otpada, što dovodi do povećanja onečišćenja. Očekuje se da će se ti ekološki i ugljični otisci povećati tijekom vremena jer će količina podataka koji se prenose i pohranjuju te sve veći razvoj primjena umjetne inteligencije u narednim godinama nastaviti eksponencijalno rasti. Stoga je važno

maksimalno smanjiti klimatski i ekološki otisak umjetne inteligencije i povezanih tehnologija, a UI sustavi i povezani strojevi trebaju biti projektirani održivo kako bi se smanjila upotreba resursa i potrošnja energije, i time ograničili rizici za okoliš.

Amandman 13

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 4.g (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(4g) Kako bi se promicao održivi razvoj UI sustava, a posebno da bi se prednost dala potrebi za održivim, energetski učinkovitim podatkovnim centrima, zahtjevi za učinkovitim grijanjem i hlađenjem podatkovnih centara trebali bi biti u skladu s dugoročnim klimatskim i ekološkim normama i prioritetima Unije te u skladu s načelom „ne nanosi bitnu štetu” u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i trebali bi biti potpuno dekarbonizirani do siječnja 2050. U tom smislu, države članice i pružatelji telekomunikacijskih usluga trebali bi prikupljati i objavljivati informacije koje se odnose na energetsku učinkovitost i utjecaj na okoliš za tehnologije umjetne inteligencije i podatkovne centre, uključujući informacije o energetskoj učinkovitosti algoritama za uspostavljanje pokazatelja održivosti za tehnologije umjetne inteligencije. Europski kodeks ponašanja za energetsku učinkovitost podatkovnih centara može uspostaviti ključne pokazatelje održivosti za mjerjenje četiri osnovne dimenzije održivog podatkovnog centra, odnosno koliko učinkovito koristi energiju, udio energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije, ponovnu upotrebu bilo koje vrste otpada i topline i

potrošnju slatke vode.

Amandman 14

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 5.

Tekst koji je predložila Komisija

(5) Stoga je potreban pravni okvir kojim se utvrđuju usklađena pravila o umjetnoj inteligenciji kako bi se poticali razvoj, uporaba i prihvaćanje umjetne inteligencije na unutarnjem tržištu kojima se istodobno ostvaruje visoka razina zaštite javnih interesa, kao što su zdravlje i sigurnost te zaštita temeljnih prava koja su priznata i zaštićena pravom Unije. Kako bi se postigao taj cilj, trebalo bi utvrditi pravila kojima se uređuje stavljanje na tržište i stavljanje u uporabu određenih UI sustava, te tako osigurati neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta i omogućiti da načela slobodnog kretanja robe i usluga pogoduju tim sustavima. Ovom se Uredbom, zahvaljujući tim pravilima, pridonosi Unijinu cilju globalnog vodstva u razvoju sigurne, pouzdane i etične umjetne inteligencije koji je odredilo Europsko vijeće³³ i osigurava se zaštita etičkih načela u skladu s izričitim zahtjevom Europskog parlamenta³⁴.

Izmjena

(5) Stoga je potreban pravni okvir kojim se utvrđuju usklađena pravila o umjetnoj inteligenciji kako bi se poticali **projektiranje**, razvoj, uporaba i prihvaćanje **održive i zelene** umjetne inteligencije na unutarnjem tržištu, **u skladu s ciljevima europskog zelenog plana**, kojima se istodobno ostvaruje visoka razina zaštite javnih interesa, kao što su zdravlje i sigurnost, **okoliš i klimatske promjene, sigurnost hrane** te zaštita temeljnih prava koja su priznata i zaštićena pravom Unije. Kako bi se postigao taj cilj, trebalo bi utvrditi pravila kojima se uređuje stavljanje na tržište i stavljanje u uporabu određenih UI sustava, te tako osigurati neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta i omogućiti da načela slobodnog kretanja robe i usluga pogoduju tim sustavima. Ovom se Uredbom, zahvaljujući tim pravilima, pridonosi Unijinu cilju globalnog vodstva u razvoju sigurne, **neprištane**, pouzdane i etične umjetne inteligencije koji je odredilo Europsko vijeće³³ i osigurava se zaštita etičkih načela u skladu s izričitim zahtjevom Europskog parlamenta³⁴.

³³Europsko vijeće, Izvanredni sastanak Europskog vijeća (1. i 2. listopada 2020.) – zaključci, EUCO 13/20, 2020., str. 6.

³⁴Rezolucija Europskog parlamenta od 20. listopada 2020. s preporukama Komisiji o okviru etičkih aspekata umjetne inteligencije, robotike i s njima povezanih tehnologija, 2020/2012(INL).

³³Europsko vijeće, Izvanredni sastanak Europskog vijeća (1. i 2. listopada 2020.) – zaključci, EUCO 13/20, 2020., str. 6.

³⁴Rezolucija Europskog parlamenta od 20. listopada 2020. s preporukama Komisiji o okviru etičkih aspekata umjetne inteligencije, robotike i s njima povezanih tehnologija, 2020/2012(INL).

Amandman 15

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 6.

Tekst koji je predložila Komisija

(6) Trebalo bi jasno definirati pojam UI sustava kako bi se osigurala pravna sigurnost i pritom omogućila fleksibilnost za prilagodavanje budućem tehnološkom napretku. Ta bi se definicija trebala temeljiti na ključnim funkcionalnim karakteristikama softvera, a posebno na sposobnosti da za zadani skup ciljeva koje odredi čovjek generira izlazne rezultate kao što su sadržaj, predviđanja, preporuke ili odluke koji utječu na okolinu s kojom je sustav u interakciji, bilo u fizičkoj ili digitalnoj dimenziji. UI sustavi mogu se projektirati tako da rade s različitom razinom autonomije i da se upotrebljavaju samostalno ili kao sastavni dio nekog proizvoda, bez obzira na to je li sustav fizički integriran u proizvod (ugrađen) ili izvršava funkciju proizvoda bez integriranja u njega (neugrađen). Definiciju UI sustava trebalo bi dopuniti popisom posebnih tehnika i pristupa primjenjenih u njegovu razvoju, koji bi trebalo ažurirati s obzirom na tržišne i tehnološke promjene, i to delegiranim aktima Komisije za izmjenu tog popisa.

Izmjena

(6) Trebalo bi jasno definirati pojam UI sustava kako bi se osigurala pravna sigurnost i pritom omogućila fleksibilnost za prilagodavanje budućem tehnološkom napretku *kao što je neurotehnologija, koja može izložiti mentalnu privatnost riziku i zahtijevati zakonodavne prijedloge za zaštitu neuropodataka i drugih osjetljivih zdravstvenih podataka*. Ta bi se definicija trebala temeljiti na ključnim funkcionalnim karakteristikama softvera, a posebno na sposobnosti da za zadani skup ciljeva koje odredi čovjek generira izlazne rezultate kao što su sadržaj, predviđanja, preporuke ili odluke koji utječu na okolinu s kojom je sustav u interakciji, bilo u fizičkoj ili digitalnoj dimenziji. UI sustavi mogu se projektirati tako da rade s različitom razinom autonomije i da se upotrebljavaju samostalno ili kao sastavni dio nekog proizvoda, bez obzira na to je li sustav fizički integriran u proizvod (ugrađen) ili izvršava funkciju proizvoda bez integriranja u njega (neugrađen). Definiciju UI sustava trebalo bi dopuniti popisom posebnih tehnika i pristupa primjenjenih u njegovu razvoju, koji bi trebalo ažurirati s obzirom na tržišne i tehnološke promjene, i to delegiranim aktima Komisije za izmjenu tog popisa.

Amandman 16

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 13.

Tekst koji je predložila Komisija

(13) Kako bi se osigurala dosljedna i visoka razina zaštite javnih interesa u pogledu zdravlja, sigurnosti *i* temeljnih prava, trebalo bi utvrditi zajedničke

Izmjena

(13) Kako bi se osigurala dosljedna i visoka razina zaštite javnih interesa u pogledu zdravlja, sigurnosti, temeljnih prava *ili okoliša* trebalo bi utvrditi

normativne standarde za sve visokorizične UI sustave. Ti bi standardi trebali biti dosljedni s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima (Povelja) te bi trebali biti nediskriminirajući i usklađeni s međunarodnim trgovinskim obvezama Unije.

Amandman 17

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 13.c (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(13c) Umjetna inteligencija može potaknuti rješenja u zdravstvenom sektoru koja bi mogla spasiti milijune života, odgovoriti na nezadovoljene potrebe, poboljšati naš životni standard te poboljšati skrb koja se pruža pacijentima i zdravstvene ishode, posebno u smislu dijagnoze, prognoze i liječenja, uključivanja i praćenja pacijenata i njihove spremnosti na liječenje, donošenja kliničkih odluka, uključujući prediktivnu analitiku, probir i optimizaciju kliničkih planova te patologiju. Umjetna inteligencija također može poboljšati strategije prevencije, upravljanje zdravstvenim sustavima te organizaciju i pružanje zdravstvenih usluga i medicinske skrbi, uključujući intervencije usmjerene na promicanje zdravlja i prevenciju bolesti. Također može potaknuti konkurentnost dionika te poboljšati troškovnu učinkovitost i održivost zdravstvenih usluga i medicinske skrbi. Unija ima potencijal da postane predvodnik u primjeni umjetne inteligencije u zdravstvenom sektoru.

Amandman 18

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 16.

Tekst koji je predložila Komisija

(16) Trebalo bi zabraniti stavljanje na tržište, stavljanje u uporabu ili primjenu određenih UI sustava kojima se želi promijeniti čovjekovo ponašanje, čime se može izazvati tjelesna ili psihološka šteta. U takvim UI sustavima primjenjuju se subliminalni elementi koje pojedinci ne mogu percipirati ili se iskorištavaju ranjivosti koje djeca i odrasli mogu imati zbog svoje dobi te fizičkih ili mentalnih poteškoća. Pritom se njima želi bitno promijeniti ponašanje osobe na način koji uzrokuje ili bi mogao uzrokovati štetu toj ili nekoj drugoj osobi. Ta se namjera ne može prepostaviti ako mijenjanje ljudskog ponašanja proizlazi iz čimbenika koji su izvan UI sustava i kontrole dobavljača ili korisnika. Zabrana ne bi trebala kočiti istraživanja u zakonite svrhe koja se odnose na takve UI sustave ako ta istraživanja ne uključuju uporabu UI sustava u odnosima između ljudi i strojeva koji bi mogli našteti pojedincima i ako se provode u skladu s priznatim etičkim standardima za znanstvena istraživanja.

Izmjena

(16) Trebalo bi zabraniti stavljanje na tržište, stavljanje u uporabu ili primjenu određenih UI sustava kojima se želi promijeniti čovjekovo ponašanje, čime se može izazvati tjelesna ili psihološka šteta **ili narušavanje pojma o sebi**. U takvim UI sustavima primjenjuju se subliminalni elementi koje pojedinci ne mogu percipirati ili se iskorištavaju ranjivosti koje djeca i odrasli mogu imati zbog svoje dobi te fizičkih ili mentalnih poteškoća. Pritom se njima želi bitno promijeniti ponašanje osobe na način koji uzrokuje ili bi mogao uzrokovati štetu toj ili nekoj drugoj osobi **ili se želi ukinuti krajnja kontrola nad osobnim donošenjem odluka nepoznatom manipulacijom koja potječe od vanjskih neurotehnologija**. Ta se namjera ne može prepostaviti ako mijenjanje ljudskog ponašanja proizlazi iz čimbenika koji su izvan UI sustava i kontrole dobavljača ili korisnika. Zabrana ne bi trebala kočiti istraživanja u zakonite svrhe koja se odnose na takve UI sustave ako ta istraživanja ne uključuju uporabu UI sustava u odnosima između ljudi i strojeva koji bi mogli našteti pojedincima i ako se provode u skladu s priznatim etičkim standardima za znanstvena istraživanja.

Amandman 19

**Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 27.**

Tekst koji je predložila Komisija

(27) Visokorizični UI sustavi trebali bi se stavljati na tržište Unije ili u uporabu samo ako ispunjavaju određene obvezne zahtjeve. Tim bi se zahtjevima trebalo osigurati da visokorizični UI sustavi koji su dostupni u Uniji ili čiji se izlazni rezultati na drugi način upotrebljavaju u Uniji ne predstavljaju neprihvatljiv rizik za važne javne interese Unije koji su priznati i

Izmjena

(27) Visokorizični UI sustavi trebali bi se stavljati na tržište Unije ili u uporabu samo ako ispunjavaju određene obvezne zahtjeve. Tim bi se zahtjevima trebalo osigurati da visokorizični UI sustavi koji su dostupni u Uniji ili čiji se izlazni rezultati na drugi način upotrebljavaju u Uniji ne predstavljaju neprihvatljiv rizik za važne **klimatske prioritete, ekološke imperativi i**

zaštićeni pravom Unije. UI sustavi utvrđeni kao visokorizični trebali bi biti ograničeni samo na one koji imaju znatan štetan učinak na zdravlje, sigurnost i temeljna prava osoba u Uniji i takvim bi se ograničenje trebalo minimizirati bilo kakvo potencijalno ograničenje u pogledu međunarodne trgovine.

javne interese Unije koji su priznati i zaštićeni pravom Unije. UI sustavi utvrđeni kao visokorizični trebali bi biti ograničeni samo na one koji imaju znatan štetan učinak na zdravlje, sigurnost, *emisije stakleničkih plinova, ključne parametre okoliša kao što su biološka raznolikost ili onečišćenje tla* i temeljna prava osoba u Uniji i takvim bi se ograničenjem trebalo minimizirati bilo kakvo potencijalno ograničenje u pogledu međunarodne trgovine.

Amandman 20

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 27.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(27a) Prema definiciji Svjetske zdravstvene organizacije (SZO), „zdravlje je stanje potpunog tjelesnog, duševnog i društvenog blagostanja, a ne samo odsustvo bolesti ili iznemoglosti”. Za poboljšanje zdravlja stanovništva u Uniji i smanjenje nejednakosti u području zdravlja ključno je usredotočiti se ne samo na tjelesno zdravlje. Digitalne tehnologije, a posebno umjetna inteligencija, mogu izravno negativno utjecati na mentalno zdravlje. Istovremeno treba oslobođiti puni potencijal umjetne inteligencije u razvoju rješenja za predviđanje, otkrivanje i liječenje u području mentalnog zdravlja. Pravo na fizičko i mentalno zdravlje je temeljno ljudsko pravo, a univerzalno zdravstveno osiguranje je cilj održivog razvoja koji su se sve potpisnice obvezale ostvariti do 2030.

Amandman 21

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 28.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(28) Krajnji ishodi uporabe UI sustava mogli bi nepovoljno utjecati na zdravlje i sigurnost osoba, osobito ako su ti sustavi sastavni dio proizvodâ. U skladu s ciljevima zakonodavstva Unije o usklađivanju, kako bi se olakšalo slobodno kretanje proizvoda na unutarnjem tržištu i kako bi se osiguralo da se na tržište stavlja samo sigurni i sukladni proizvodi, važno je da se propisno spriječe i smanje mogući sigurnosni rizici od proizvoda kao cjeline zbog njegovih digitalnih sastavnih dijelova, uključujući UI sustave. Na primjer, sve autonomniji roboti, bilo u kontekstu proizvodnje ili osobne skrbi i njege, trebali bi moći funkcionirati na siguran način i obavljati svoje zadaće u složenim okruženjima. Slično tome, u zdravstvenom sektoru u kojem su rizici za život i zdravlje posebno visoki, sve sofisticiraniji dijagnostički sustavi i sustavi koji pomažu ljudima u odlučivanju trebali bi biti pouzdani i točni. Razmjer nepovoljnog utjecaja UI sustava na temeljna prava zaštićena Poveljom posebno je važan pri klasificiranju UI sustava kao visokorizičnog. Ta prava uključuju pravo na ljudsko dostojanstvo, poštovanje privatnog i obiteljskog života, zaštitu osobnih podataka, slobodu izražavanja i informiranja, slobodu okupljanja i udruživanja te nediskriminaciju, zaštitu potrošača, prava radnika, prava osoba s invaliditetom, pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje, pravo na obranu i prepostavku nedužnosti te pravo na dobru upravu. Povrh tih prava, važno je naglasiti da djeca imaju posebna prava utvrđena člankom 24. Povelje EU-a i Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima djeteta (podrobnije razrađena u Općoj napomeni br. 25 Odbora UN-a za prava djeteta o digitalnom okruženju), kojima se zahtijeva da se vodi računa o ranjivosti djece te da se osiguraju zaštita i skrb potrebnii za njihovu dobrobit. Pri procjeni ozbiljnosti štete koju UI sustav može prouzročiti, među ostalim u pogledu zdravlja i sigurnosti osoba, trebalo bi uzeti

(28) Krajnji ishodi uporabe UI sustava mogli bi nepovoljno utjecati na zdravlje i sigurnost osoba *ili okoliš*, osobito ako su ti sustavi sastavni dio proizvodâ. U skladu s ciljevima zakonodavstva Unije o usklađivanju, kako bi se olakšalo slobodno kretanje proizvoda na unutarnjem tržištu i kako bi se osiguralo da se na tržište stavlja samo sigurni i sukladni proizvodi, važno je da se propisno spriječe i smanje mogući sigurnosni rizici od proizvoda kao cjeline zbog njegovih digitalnih sastavnih dijelova, uključujući UI sustave. Na primjer, sve autonomniji roboti, bilo u kontekstu proizvodnje ili osobne skrbi i njege, trebali bi moći funkcionirati na siguran način i obavljati svoje zadaće u složenim okruženjima. Slično tome, u zdravstvenom sektoru u kojem su rizici za život i zdravlje posebno visoki, sve sofisticiraniji dijagnostički sustavi i sustavi koji pomažu ljudima u odlučivanju trebali bi biti pouzdani i točni. **Digitalno zdravstvo ne bi smjelo dehumanizirati skrb niti umanjiti odnos između liječnika i pacijenta, ali bi liječnicima trebalo pomoći u učinkovitijem dijagnosticiranju ili liječenju pacijenata, pritom imajući na umu potreban ljudski nadzor i poštovanje relevantnih pravila o zaštiti podataka.** Razmjer nepovoljnog utjecaja UI sustava na temeljna prava zaštićena Poveljom posebno je važan pri klasificiranju UI sustava kao visokorizičnog. Ta prava uključuju pravo na ljudsko dostojanstvo, poštovanje privatnog i obiteljskog života, zaštitu osobnih *i zdravstvenih* podataka, slobodu izražavanja i informiranja, slobodu okupljanja i udruživanja te nediskriminaciju, zaštitu potrošača, prava radnika, prava osoba s invaliditetom, pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje, pravo na obranu i prepostavku nedužnosti te pravo na dobru upravu. Povrh tih prava, važno je naglasiti da djeca imaju posebna prava utvrđena člankom 24. Povelje EU-a i Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima djeteta (podrobnije razrađena u Općoj napomeni br. 25 Odbora

u obzir i temeljno pravo na visoku razinu zaštite okoliša koje je utvrđeno Poveljom i provodi se u politikama Unije.

UN-a za prava djeteta o digitalnom okruženju), kojima se zahtijeva da se vodi računa o ranjivosti djece te da se osiguraju zaštita i skrb potrebni za njihovu dobrobit. Pri procjeni ozbiljnosti štete koju UI sustav može prouzročiti, među ostalim u pogledu zdravlja i sigurnosti osoba *ili okoliša*, trebalo bi uzeti u obzir i temeljno pravo na visoku razinu zaštite okoliša koje je utvrđeno Poveljom i provodi se u politikama Unije.

Amandman 22

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 28.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(28a) Što se tiče zdravlja i prava pacijenata, UI sustavi mogu igrati važnu ulogu u poboljšanju zdravlja pojedinačnih pacijenata i učinkovitosti sustava javnog zdravstva. Međutim, kada se umjetna inteligencija primjenjuje u kontekstu zdravlja, pacijenti mogu biti izloženi potencijalnim specifičnim rizicima koji mogu dovesti do fizičkih ili psihičkih ozljeda, ako različite predrasude vezane uz dob, etničku pripadnost, spol ili invaliditet u algoritmima dovode do netočne dijagnoze. Nedostatak transparentnosti oko funkciranja algoritama također otežava pružanje relevantnih informacija pacijentima koje su im potrebne za ostvarivanje njihovih prava, kao što je informirani pristanak. Osim toga, oslanjanje umjetne inteligencije na velike količine podataka, od kojih su mnogi osobni podaci, može utjecati na zaštitu medicinskih podataka, zbog ograničene kontrole pacijenata nad korištenjem njihovih osobnih podataka i kibersigurnosti UI sustava. Sve to znači da se mora biti posebno oprezan kada se umjetna inteligencija primjenjuje u kliničkim ili zdravstvenim ustanovama. Kako bi se poboljšali zdravstveni ishodi

stanovništva u državama članicama, bitno je imati jasan okvir odgovornosti za medicinske primjene umjetne inteligencije i razvoj lijekova.

Amandman 23

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 28.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(28b) Sustavi umjetne inteligencije koji nisu obuhvaćeni Uredbom (EU) 2017/745 s utjecajem na zdravlje ili zdravstvenu skrb trebali bi se klasificirati kao visokorizični i biti obuhvaćeni ovom Uredbom. Zdravstvo je jedan od sektora u kojem u Uniji postoji mnogo primjena umjetne inteligencije i to je tržište koje predstavlja potencijalno veliki rizik za zdravlje ljudi. Uredba (EU) 2017/745 pokriva samo medicinske uređaje i softvere namijenjene medicinskoj namjeni, ali isključuje mnoge primjene umjetne inteligencije koje se koriste u zdravstvu, kao što su administrativni i upravljački sustavi temeljeni na UI-ju koje koriste zdravstveni radnici u bolnicama ili drugim zdravstvenim ustanovama te društva za zdravstveno osiguranje i mnoge aplikacije za fitnes i zdravlje koje pružaju preporuke koje omogućava umjetna inteligencija. Te primjene mogu predstavljati nove izazove i rizike za ljude zbog njihovih učinaka na zdravlje ili obrade osjetljivih zdravstvenih podataka. Kako bi kontrolirali te potencijalne specifične rizike koji bi mogli dovesti do bilo kakve fizičke ili psihičke ozljede ili zlouporabe osjetljivih zdravstvenih podataka, te UI sustave treba klasificirati kao visokorizične.

Amandman 24

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 31.

Tekst koji je predložila Komisija

(31) Klasifikacija UI sustava kao visokorizičnog u skladu s ovom Uredbom ne bi **nužno** trebala značiti da se proizvod čiji je sigurnosni sastavni dio UI sustav ili pak sam UI sustav kao proizvod smatra „visokorizičnim” na temelju kriterija utvrđenih u relevantnom zakonodavstvu Unije o usklađivanju koje se primjenjuje na taj proizvod. To se posebno odnosi na Uredbu (EU) 2017/745 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁷ i Uredbu (EU) 2017/746 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁸ ako ocjenjivanje sukladnosti srednjjerizičnih i visokorizičnih proizvoda provodi treća strana.

Izmjena

(31) Klasifikacija UI sustava kao visokorizičnog u skladu s ovom Uredbom, **osim ako je propisno opravdana**, ne bi trebala značiti da se proizvod čiji je sigurnosni sastavni dio UI sustav ili pak sam UI sustav kao proizvod smatra „visokorizičnim” na temelju kriterija utvrđenih u relevantnom zakonodavstvu Unije o usklađivanju koje se primjenjuje na taj proizvod. To se posebno odnosi na Uredbu (EU) 2017/745 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁷ i Uredbu (EU) 2017/746 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁸ ako ocjenjivanje sukladnosti srednjjerizičnih i visokorizičnih proizvoda provodi treća strana. *Kako bi se osigurala dosljednost i pravna jasnoća, sastavni dijelovi umjetne inteligencije trebali bi se nastaviti ocjenjivati kao dio cjelokupnog proizvoda ako postojeći sustav temeljen na riziku već uzima u obzir potencijalne povezane rizike.*

⁴⁷ Uredba (EU) 2017/745 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2017. o medicinskim proizvodima, o izmjeni Direktive 2001/83/EZ, Uredbe (EZ) br. 178/2002 i Uredbe (EZ) br. 1223/2009 te o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 90/385/EEZ i 93/42/EEZ (SL L 117, 5.5.2017., str. 1.).

⁴⁸ Uredba (EU) 2017/746 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2017. o in vitro dijagnostičkim medicinskim proizvodima te o stavljanju izvan snage Direktive 98/79/EZ i Odluke Komisije 2010/227/EU (SL L 117, 5.5.2017., str. 176.).

⁴⁷ Uredba (EU) 2017/745 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2017. o medicinskim proizvodima, o izmjeni Direktive 2001/83/EZ, Uredbe (EZ) br. 178/2002 i Uredbe (EZ) br. 1223/2009 te o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 90/385/EEZ i 93/42/EEZ (SL L 117, 5.5.2017., str. 1.).

⁴⁸ Uredba (EU) 2017/746 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2017. o in vitro dijagnostičkim medicinskim proizvodima te o stavljanju izvan snage Direktive 98/79/EZ i Odluke Komisije 2010/227/EU (SL L 117, 5.5.2017., str. 176.).

Amandman 25

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 32.

Tekst koji je predložila Komisija

(32) Kad je riječ o samostalnim UI sustavima, odnosno visokorizičnim UI sustavima koji nisu sigurnosni sastavni dijelovi proizvoda ili koji su sami proizvodi, primjereno ih je klasificirati kao visokorizične ako, s obzirom na njihovu namjenu, kod njih postoji velik rizik od štete za zdravlje *i* sigurnost ili temeljna prava osoba, uzimajući u obzir i ozbiljnost moguće štete i njezinu vjerojatnost pojavljivanja, te ako se upotrebljavaju u nekoliko posebnih unaprijed definiranih područja navedenih u Uredbi. Identifikacija tih sustava temelji se na istoj metodologiji i kriterijima predviđenima i za sve buduće izmjene popisa visokorizičnih UI sustava.

Izmjena

(32) Kad je riječ o samostalnim UI sustavima, odnosno visokorizičnim UI sustavima koji nisu sigurnosni sastavni dijelovi proizvoda ili koji su sami proizvodi, primjereno ih je klasificirati kao visokorizične ako, s obzirom na njihovu namjenu, kod njih postoji velik rizik od štete za zdravlje, sigurnost ili temeljna prava osoba *ili okoliš*, uzimajući u obzir i ozbiljnost moguće štete i njezinu vjerojatnost pojavljivanja, te ako se upotrebljavaju u nekoliko posebnih unaprijed definiranih područja navedenih u Uredbi. Identifikacija tih sustava temelji se na istoj metodologiji i kriterijima predviđenima i za sve buduće izmjene popisa visokorizičnih UI sustava.

Amandman 26

**Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 34.**

Tekst koji je predložila Komisija

(34) Kad je riječ o upravljanju kritičnom infrastrukturom i njezinu radu, primjereno je klasificirati kao visokorizične one UI sustave koji su namijenjeni uporabi kao sigurnosni sastavni dijelovi u cestovnom prometu i upravljanju njime te opskrbi vodom, plinom, grijanjem i električnom energijom jer bi njihov kvar ili neispravnost mogli ugroziti život i zdravlje osoba u velikim razmjerima te znatno poremetiti uobičajeno odvijanje društvenih i gospodarskih aktivnosti.

Izmjena

(34) Kad je riječ o upravljanju kritičnom infrastrukturom i njezinu radu, primjereno je klasificirati kao visokorizične one UI sustave koji su namijenjeni uporabi kao sigurnosni sastavni dijelovi u cestovnom prometu i upravljanju njime te opskrbi vodom, plinom, grijanjem i električnom energijom, *kao i u sustavima zdravstvene zaštite i mehanizmima kontrole prirodnih nepogoda ili nesreća izazvanih ljudskim djelovanjem*, jer bi njihov kvar ili neispravnost mogli ugroziti život i zdravlje osoba *i okoliš* u velikim razmjerima te znatno poremetiti uobičajeno odvijanje društvenih i gospodarskih aktivnosti.

Amandman 27

**Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 37.**

Tekst koji je predložila Komisija

(37) Još jedno područje u kojem UI sustavima treba posvetiti posebnu pozornost jest korištenje i dostupnost određenih privatnih i javnih usluga i pogodnosti nužnih za potpuno sudjelovanje u društvu ili poboljšanje životnog standarda osoba. Točnije, UI sustave koji se upotrebljavaju za ocjenu kreditnog rejtinga ili kreditne sposobnosti pojedinaca trebalo bi klasificirati kao visokorizične UI sustave jer određuju pristup tih osoba finansijskim sredstvima ili osnovnim uslugama kao što su stanovanje, električna energija i telekomunikacijske usluge. UI sustavi koji se upotrebljavaju u tu svrhu mogu prouzročiti diskriminaciju osoba ili skupina te nastaviti povijesne uzorke diskriminacije, primjerice na temelju rasnog ili etničkog podrijetla, invaliditeta, dobi, spolne orijentacije, ili mogu stvoriti nove oblike diskriminacije. Uzimajući u obzir vrlo ograničenu razinu utjecaja i dostupne alternative na tržištu, primjerenog je izuzeti UI sustave za potrebe ocjene kreditne sposobnosti i kreditnog rejtinga kad ih u uporabu stavljaju mali dobavljači za vlastite potrebe. Pojedinci koji tijelima javne vlasti podnose zahtjev za naknade i usluge javne pomoći ili ih primaju obično ovise o tim naknadama i uslugama te su u ranjivu položaju u odnosu na nadležna tijela. Ako nadležna tijela upotrebljavaju UI sustave za određivanje treba li takve naknade i usluge odbiti, smanjiti, ukinuti ili treba li tražiti njihov povrat, ti sustavi mogu znatno utjecati na životne uvjete tih osoba i mogu kršiti njihova temeljna prava, kao što su pravo na socijalnu zaštitu, nediskriminaciju, ljudsko dostojanstvo ili djelotvoran pravni lijek. Te bi sustave stoga trebalo klasificirati kao visokorizične. Međutim, ova Uredba ne bi trebala otežavati razvoj i primjenu inovativnih pristupa u javnoj upravi, koja bi imala izravnu korist od šire uporabe usklađenih i sigurnih UI sustava, pod

Izmjena

(37) Još jedno područje u kojem UI sustavima treba posvetiti posebnu pozornost jest korištenje i dostupnost određenih privatnih i javnih usluga, ***uključujući zdravstvenu zaštitu***, i pogodnosti nužnih za potpuno sudjelovanje u društvu ili poboljšanje životnog standarda osoba. Točnije, UI sustave koji se upotrebljavaju za ocjenu kreditnog rejtinga ili kreditne sposobnosti pojedinaca trebalo bi klasificirati kao visokorizične UI sustave jer određuju pristup tih osoba finansijskim sredstvima ili osnovnim uslugama kao što su stanovanje, električna energija, ***zdravstvena zaštita*** i telekomunikacijske usluge. UI sustavi koji se upotrebljavaju u tu svrhu mogu prouzročiti diskriminaciju osoba ili skupina te nastaviti povijesne uzorke diskriminacije, primjerice na temelju rasnog ili etničkog podrijetla, invaliditeta, dobi, spolne orijentacije, ili mogu stvoriti nove oblike diskriminacije. Uzimajući u obzir vrlo ograničenu razinu utjecaja i dostupne alternative na tržištu, primjerenog je izuzeti UI sustave za potrebe ocjene kreditne sposobnosti i kreditnog rejtinga kad ih u uporabu stavljaju mali dobavljači za vlastite potrebe. Pojedinci koji tijelima javne vlasti podnose zahtjev za naknade i usluge javne pomoći ili ih primaju obično ovise o tim naknadama i uslugama te su u ranjivu položaju u odnosu na nadležna tijela. Ako nadležna tijela upotrebljavaju UI sustave za određivanje treba li takve naknade i usluge odbiti, smanjiti, ukinuti ili treba li tražiti njihov povrat, ti sustavi mogu znatno utjecati na životne uvjete tih osoba, ***kao i na njihovo zdravlje i dobrobit***, i mogu kršiti njihova temeljna prava, kao što su pravo na socijalnu zaštitu, nediskriminaciju, ljudsko dostojanstvo ili djelotvoran pravni lijek. Te bi sustave stoga trebalo klasificirati kao visokorizične. Međutim, ova Uredba ne bi trebala otežavati razvoj i primjenu

uvjetom da ti sustavi ne podrazumijevaju velik rizik za pravne i fizičke osobe. Naposljetu, UI sustavi koji se upotrebljavaju za dispečiranje ili određivanje prioriteta pri dispečiranju hitnih službi isto bi se trebali smatrati visokorizičnima jer donose odluke u situacijama koje su kritične za život i zdravlje osoba te za njihovu imovinu.

inovativnih pristupa u javnoj upravi, koja bi imala izravnu korist od šire uporabe usklađenih i sigurnih UI sustava, pod uvjetom da ti sustavi ne podrazumijevaju velik rizik za pravne i fizičke osobe. Naposljetu, UI sustavi koji se upotrebljavaju za dispečiranje ili određivanje prioriteta pri dispečiranju hitnih službi, *kao i za prevenciju, dijagnozu, kontrolu i liječenje bolesti*, isto bi se trebali smatrati visokorizičnima jer donose odluke u situacijama koje su kritične za život i zdravlje osoba te za njihovu imovinu *ili okoliš*.

Amandman 28

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 38.

Tekst koji je predložila Komisija

(38) Postupcima tijelâ kaznenog progona koji uključuju određene uporabe UI sustavâ svojstvena je znatna neravnoteža moći, pa mogu dovesti do nadzora, uhićenja ili oduzimanja slobode pojedinaca, kao i do drugih nepovoljnih utjecaja na temeljna prava zajamčena Poveljom. Naime, ako UI sustav nije učen visokokvalitetnim podacima, ne ispunjava odgovarajuće zahtjeve u pogledu točnosti ili otpornosti ili nije pravilno projektiran i testiran prije stavljanja na tržište ili u uporabu, on može izdvajati ljude na diskriminoran ili na drukčije netočan ili nepravedan način. Nadalje, ostvarivanje važnih postupovnih temeljnih prava, kao što su pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje te pravo na obranu i pretpostavku nedužnosti, moglo bi biti otežano, osobito ako takvi UI sustavi nisu dovoljno transparentni i objasnjeni te kad o njima ne postoji dovoljno dokumentacije. Stoga je primjereno klasificirati kao visokorizične one UI sustave koji su namijenjeni uporabi u kontekstu kaznenog progona kad su točnost, pouzdanost i

Izmjena

(38) Postupcima tijelâ kaznenog progona koji uključuju određene uporabe UI sustavâ svojstvena je znatna neravnoteža moći, pa mogu dovesti do nadzora, uhićenja ili oduzimanja slobode pojedinaca, kao i do drugih nepovoljnih utjecaja na temeljna prava zajamčena Poveljom. Naime, ako UI sustav nije učen visokokvalitetnim podacima, ne ispunjava odgovarajuće zahtjeve u pogledu točnosti ili otpornosti ili nije pravilno projektiran i testiran prije stavljanja na tržište ili u uporabu, on može izdvajati ljude na diskriminoran ili na drukčije netočan ili nepravedan način. Nadalje, ostvarivanje važnih postupovnih temeljnih prava, kao što su pravo na djelotvoran pravni lijek, *uključujući pravo na pristup pravosuđu u pitanjima okoliša koje je utvrđeno Konvencijom UNECE-a o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša („Aarhuška konvencija”), koja se Uredbom 1367/2006 Europskog parlamenta i Vijeća** *primjenjuje na institucije i tijela Unije, i*

transparentnost posebno važne kako bi se izbjegli nepovoljni utjecaji, zadržalo povjerenje javnosti te osigurala odgovornost i učinkovita pravna zaštita. S obzirom na prirodu tih postupaka i s njima povezane rizike, među visokorizične UI sustave trebalo bi osobito klasificirati UI sustave namijenjene tijelima kaznenog progona za pojedinačne procjene rizika, poligrafe i slične alate ili za utvrđivanje emocionalnog stanja pojedinca, za otkrivanje „deep fake“ sadržaja, za procjenu pouzdanosti dokaza u kaznenim postupcima, za predviđanje počinjenja ili ponavljanja stvarnog ili potencijalnog kaznenog djela na temelju izrade profila pojedinaca ili procjenu osobina ličnosti i karakteristika ili prijašnjeg kriminalnog ponašanja pojedinaca ili skupina, za izradu profila tijekom otkrivanja, istrage ili progona kaznenih djela, kao i za analitiku kaznenih djela koja se odnosi na pojedince. UI sustavi posebno namijenjeni za upravne postupke poreznih i carinskih tijela ne bi se trebali smatrati visokorizičnim UI sustavima koje tijela kaznenog progona upotrebljavaju u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i progona kaznenih djela.

na pošteno suđenje te pravo na obranu i prepostavku nedužnosti, moglo bi biti otežano, osobito ako takvi UI sustavi nisu dovoljno transparentni i objasnjenivi te kad o njima ne postoji dovoljno dokumentacije. Stoga je primjereno klasificirati kao visokorizične one UI sustave koji su namijenjeni uporabi u kontekstu kaznenog progona kad su točnost, pouzdanost i transparentnost posebno važne kako bi se izbjegli nepovoljni utjecaji, zadržalo povjerenje javnosti te osigurala odgovornost i učinkovita pravna zaštita. S obzirom na prirodu tih postupaka i s njima povezane rizike, među visokorizične UI sustave trebalo bi osobito klasificirati UI sustave namijenjene tijelima kaznenog progona za pojedinačne procjene rizika, poligrafe i slične alate ili za utvrđivanje emocionalnog stanja pojedinca, za otkrivanje „deep fake“ sadržaja, za procjenu pouzdanosti dokaza u kaznenim postupcima, za predviđanje počinjenja ili ponavljanja stvarnog ili potencijalnog kaznenog djela na temelju izrade profila pojedinaca ili procjenu osobina ličnosti i karakteristika ili prijašnjeg kriminalnog ponašanja pojedinaca ili skupina, za izradu profila tijekom otkrivanja, istrage ili progona kaznenih djela, kao i za analitiku kaznenih djela koja se odnosi na pojedince. UI sustavi posebno namijenjeni za upravne postupke poreznih i carinskih tijela ne bi se trebali smatrati visokorizičnim UI sustavima koje tijela kaznenog progona upotrebljavaju u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i progona kaznenih djela.

* *Uredba (EZ) br. 1367/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o primjeni odredaba Aarhuške konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša na institucije i tijela Zajednice (SL L 264, 25.9.2006., str. 13.).*

Amandman 29

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 40.

Tekst koji je predložila Komisija

(40) Određene UI sustave namijenjene pravosuđu i demokratskim procesima trebalo bi klasificirati kao visokorizične s obzirom na njihov potencijalno velik utjecaj na demokraciju, vladavinu prava, osobne slobode te pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje. Točnije, radi smanjenja rizika od mogućih pristranosti, pogrešaka i netransparentnosti, primjereno je klasificirati kao visokorizične one UI sustave koji su namijenjeni za pomoć pravosudnim tijelima u istraživanju i tumačenju činjenica i prava te primjeni prava na konkretan skup činjenica. Međutim, takva se kvalifikacija ne bi se trebala odnositi na UI sustave namijenjene isključivo pomoćnim administrativnim aktivnostima koje ne utječu na stvarno sudovanje u pojedinačnim slučajevima, kao što su anonimizacija ili pseudonimizacija sudskeh odluka, dokumenata ili podataka, komunikacija među osobljem, administrativne zadaće ili raspodjela resursa.

Izmjena

(40) Određene UI sustave namijenjene pravosuđu i demokratskim procesima trebalo bi klasificirati kao visokorizične s obzirom na njihov potencijalno velik utjecaj na demokraciju, vladavinu prava, osobne slobode te pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje. Točnije, radi smanjenja rizika od mogućih pristranosti, pogrešaka i netransparentnosti *te povezanih ozbiljnih etičkih pitanja u vezi s autonomijom strojeva i donošenjem odluka*, primjereno je klasificirati kao visokorizične one UI sustave koji su namijenjeni za pomoć pravosudnim tijelima u istraživanju i tumačenju činjenica i prava te primjeni prava na konkretan skup činjenica. Međutim, takva se kvalifikacija ne bi se trebala odnositi na UI sustave namijenjene isključivo pomoćnim administrativnim aktivnostima koje ne utječu na stvarno sudovanje u pojedinačnim slučajevima, kao što su anonimizacija ili pseudonimizacija sudskeh odluka, dokumenata ili podataka, komunikacija među osobljem, administrativne zadaće ili raspodjela resursa.

Amandman 30

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 43.

Tekst koji je predložila Komisija

(43) Zahtjevi bi se trebali primjenjivati na visokorizične UI sustave u pogledu kvalitete korištenih skupova podataka,

Izmjena

(43) Zahtjevi bi se trebali primjenjivati na visokorizične UI sustave u pogledu kvalitete korištenih skupova podataka,

tehničke dokumentacije i vođenja evidencije, transparentnosti i pružanja informacija korisnicima, ljudskog nadzora te otpornosti, točnosti i kibersigurnosti. Ti su zahtjevi potrebni kako bi se uspješno smanjili rizici za zdravlje, sigurnost i temeljna prava, ovisno o namjeni sustava, a druge mjere kojima se manje ograničava trgovina nisu u razumnoj mjeri dostupne, čime se izbjegavaju neopravdana ograničenja u području trgovine.

tehničke dokumentacije i vođenja evidencije, transparentnosti i pružanja informacija korisnicima **i krajnjim primateljima**, ljudskog nadzora te otpornosti, točnosti i kibersigurnosti. Ti su zahtjevi potrebni kako bi se uspješno smanjili rizici za zdravlje, sigurnost i temeljna prava **te šire za klimu i okoliš** ovisno o namjeni sustava, a druge mjere kojima se manje ograničava trgovina nisu u razumnoj mjeri dostupne, čime se izbjegavaju neopravdana ograničenja u području trgovine. **Kako bi se izbjegla potencijalna neuskladenost ili udvostručavanje, Komisija bi trebala jasno odrediti kada relevantno sektorsko zakonodavstvo može imati prednost u vezi s upravljanjem podacima i svim povezanim praksama upravljanja ili kriterijima kvalitete.**

Amandman 31

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 43.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(43a) Tim bi zahtjevima trebalo uzeti u obzir međunarodna načela i instrumente u području okoliša i ljudskih prava, među ostalim Aarhušku konvenciju, Rezoluciju 48/13 koju je Vijeće za ljudska prava donijelo 8. listopada 2021. o ljudskom pravu na čist, zdrav i održiv okoliš te međunarodne obveze u području klime navedene u posebnom izvješću IPCC-a iz 2018. o ograničavanju temperature na 1,5 stupnjeva.

Amandman 32

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 43.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(43b) Unija se obvezuje da će napredovati prema priznavanju prava na čist, zdrav i održiv okoliš, kako je utvrđeno u Rezoluciji 48/13 Vijeća UN-a za ljudska prava.

Amandman 33

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 44.

Tekst koji je predložila Komisija

(44) Visokokvalitetni podaci ključni su za sposobnost mnogih UI sustava, posebno kad se upotrebljavaju tehnike s učenjem modelâ, s ciljem da visokorizični UI sustav funkcionira kako je predviđeno i sigurno te da ne postane izvor diskriminacije koja je zabranjena pravom Unije. Za vrlo kvalitetne skupove podataka za učenje, validaciju i testiranje potrebna je primjena odgovarajuće prakse upravljanja podacima. Skupovi podataka za učenje, validaciju i testiranje trebali bi biti dovoljno relevantni, reprezentativni i bez pogrešaka te bi trebali biti potpuni s obzirom na namjenu sustava. Trebali bi imati i odgovarajuća statistička obilježja, među ostalim u odnosu na osobe ili skupine osoba za koje se visokorizični UI sustav namjerava rabiti. Naročito bi u skupovima podataka za učenje, validaciju i testiranje trebalo uzeti u obzir, u mjeri u kojoj to iziskuje njihova namjena, obilježja, karakteristike ili elemente specifične za zemljopisno, bihevioralno ili radno okruženje ili kontekst u kojem je previđena uporaba UI sustava. Kako bi se prava drugih osoba zaštitala od moguće diskriminacije zbog pristranosti UI sustavâ, dobavljači bi trebali moći obrađivati i posebne kategorije osobnih podataka, kao pitanje od znatnog javnog interesa, kako bi se osiguralo praćenje, otkrivanje i ispravljanje pristranosti povezanih s

Izmjena

(44) Visokokvalitetni podaci ključni su za sposobnost mnogih UI sustava, posebno kad se upotrebljavaju tehnike s učenjem modelâ, s ciljem da visokorizični UI sustav funkcionira kako je predviđeno i sigurno te da ne postane izvor diskriminacije koja je zabranjena pravom Unije. Za vrlo kvalitetne skupove podataka za učenje, validaciju i testiranje potrebna je primjena odgovarajuće prakse upravljanja podacima. Skupovi podataka za učenje, validaciju i testiranje trebali bi biti dovoljno relevantni, reprezentativni i bez pogrešaka te bi trebali biti potpuni s obzirom na namjenu sustava. Trebali bi imati i odgovarajuća statistička obilježja, među ostalim u odnosu na osobe ili skupine osoba za koje se visokorizični UI sustav namjerava rabiti. Naročito bi u skupovima podataka za učenje, validaciju i testiranje trebalo uzeti u obzir, u mjeri u kojoj to iziskuje njihova namjena, obilježja, karakteristike ili elemente specifične za zemljopisno, bihevioralno ili radno okruženje ili kontekst u kojem je previđena uporaba UI sustava. Kako bi se prava drugih osoba zaštitala od moguće diskriminacije zbog pristranosti UI sustavâ, **to jest osigurala algoritamska nediskriminacija**, dobavljači bi trebali moći obrađivati i posebne kategorije osobnih podataka, kao pitanje od znatnog javnog interesa, kako bi se osiguralo

visokorizičnim UI sustavima.

praćenje, otkrivanje i ispravljanje pristranosti povezanih s visokorizičnim UI sustavima.

Amandman 34

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 45.

Tekst koji je predložila Komisija

(45) Kad je riječ o razvoju visokorizičnih UI sustava, određeni dionici, kao što su dobavljači, prijavljena tijela i drugi relevantni subjekti, na primjer centri za digitalne inovacije, centri za testiranje i eksperimentiranje te istraživači, trebali bi imati pristup visokokvalitetnim skupovima podataka i upotrebljavati ih u okviru svojih područja aktivnosti povezanih s ovom Uredbom. Zajednički europski podatkovni prostori koje je uspostavila Komisija te olakšavanje razmjene podataka među poduzećima i s državnim upravama u javnom interesu bit će važni za osiguravanje pouzdanog, odgovornog i nediskriminirajućeg pristupa visokokvalitetnim podacima za učenje, validaciju i testiranje UI sustavâ. Na primjer, u području zdravstva zajednički europski prostor za zdravstvene podatke olakšat će nediskriminirajući pristup zdravstvenim podacima i učenje algoritama umjetne inteligencije tim skupovima podataka tako da se očuvaju privatnost, sigurnost, pravovremenost, transparentnost i pouzdanost uz odgovarajuće institucijsko upravljanje. Relevantna nadležna tijela, uključujući sektorska, koja pružaju ili olakšavaju pristup podacima, mogu olakšati i pružanje visokokvalitetnih podataka za učenje, validaciju i testiranje UI sustava.

Izmjena

(45) Kad je riječ o razvoju visokorizičnih UI sustava, određeni dionici, kao što su dobavljači, prijavljena tijela i drugi relevantni subjekti, na primjer centri za digitalne inovacije, **istraživački i znanstveni instituti, zdravstvena tijela, bolnice**, centri za testiranje i eksperimentiranje te istraživači, trebali bi imati **veći** pristup visokokvalitetnim skupovima podataka i upotrebljavati ih u okviru svojih područja aktivnosti povezanih s ovom Uredbom. Zajednički europski podatkovni prostori koje je uspostavila Komisija te olakšavanje razmjene podataka među poduzećima i s državnim upravama u javnom interesu bit će važni za osiguravanje pouzdanog, odgovornog i nediskriminirajućeg pristupa visokokvalitetnim podacima za učenje, validaciju i testiranje UI sustavâ. Na primjer, u području zdravstva zajednički europski prostor za zdravstvene podatke olakšat će nediskriminirajući pristup zdravstvenim podacima i učenje algoritama umjetne inteligencije tim skupovima podataka tako da se očuvaju privatnost, sigurnost, pravovremenost, transparentnost i pouzdanost uz odgovarajuće institucijsko upravljanje. **Primjene umjetne inteligencije za lijekove i zdravstvenu skrb trebale bi podržati interoperabilnost zdravstvenih podataka i epidemioloških informacija kako bi liječnicima pružile potrebnu podršku za učinkovitije dijagnosticiranje i liječenje pacijenata s ciljem poboljšanja ishoda za pacijente. Države članice trebale bi uvesti poticaje kojima se osigurava potpuna**

interoperabilnost podataka kako bi se oslobodio puni potencijal europskih visokokvalitetnih usluga zdravstvene zaštite, uz poštovanje Uredbe (EU) 2016/679. Relevantna nadležna tijela, uključujući sektorska, koja pružaju ili olakšavaju pristup podacima, mogu olakšati i pružanje visokokvalitetnih podataka za učenje, validaciju i testiranje UI sustava.

Amandman 35

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 46.

Tekst koji je predložila Komisija

(46) Informacije o tome kako su visokorizični UI sustavi razvijeni te kakav im je radni učinak tijekom cijelog životnog vijeka ključne su za provjeru usklađenosti sa zahtjevima iz ove Uredbe. Za to je potrebno vođenje evidencije i dostupnost tehničke dokumentacije koja sadržava informacije potrebne za procjenu usklađenosti UI sustava s relevantnim zahtjevima. Te bi informacije trebale uključivati opće karakteristike, mogućnosti i ograničenja sustava, algoritme, podatke, postupke učenja, testiranja i validacije koji su upotrijebljeni, kao i dokumentaciju o relevantnom sustavu upravljanja rizikom. Tehnička dokumentacija trebala bi se redovito ažurirati.

Izmjena

(46) Informacije o tome kako su visokorizični UI sustavi *projektirani i* razvijeni te kakav im je radni učinak tijekom cijelog životnog vijeka ključne su za provjeru usklađenosti sa zahtjevima iz ove Uredbe. Za to je potrebno vođenje evidencije i dostupnost tehničke dokumentacije koja sadržava informacije potrebne za procjenu usklađenosti UI sustava s relevantnim zahtjevima. Te bi informacije trebale uključivati opće karakteristike, mogućnosti i ograničenja sustava, algoritme, podatke, postupke učenja, testiranja i validacije koji su upotrijebljeni, kao i dokumentaciju o relevantnom sustavu upravljanja rizikom. Tehnička dokumentacija trebala bi se redovito ažurirati.

Amandman 36

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 46.a

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(46a) Umjetna inteligencija trebala bi doprinijeti europskom zelenom planu i zelenoj tranziciji, a vlade i poduzeća trebali bi je upotrebljavati u korist ljudi i planeta. U tom pogledu Komisija i države

članice trebale bi poticati projektiranje, razvoj, uvođenje i upotrebu energetski učinkovitih i niskougljičnih UI sustava razvojem postupaka najbolje prakse i objavljivanjem smjernica i metodologija. Osim toga, Komisija bi trebala razviti postupak, metodologiju, minimalne standarde i ljestvicu koji će se na dobrovoljnoj osnovi primjenjivati na sve UI sustave kako bi se olakšalo višekriterijsko objavljivanje informacija o energiji potrošenoj na učenje, ponovno učenje, usavršavanje i provođenje UI sustava te kvantitativna procjena načina na koji UI sustav utječe na ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu njima, uključujući njihov ugljični intenzitet.

Amandman 37

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 47.

Tekst koji je predložila Komisija

(47) Kako bi se riješio problem netransparentnosti koja može određene UI sustave učiniti neshvatljivima ili presloženima za pojedince, visokorizični UI sustavi trebali bi biti u određenoj mjeri transparentni. Korisnici **bi** trebali moći tumačiti izlazne rezultate sustava i upotrebljavati ih na odgovarajući način. Visokorizični UI sustavi stoga bi trebali biti popraćeni odgovarajućom dokumentacijom i uputama za uporabu sa sažetim i jasnim informacijama, među ostalim, prema potrebi, u pogledu mogućih rizika povezanih s temeljnim pravima i diskriminacijom.

Izmjena

(47) Kako bi se riješio problem netransparentnosti koja može određene UI sustave učiniti neshvatljivima ili presloženima za pojedince, visokorizični UI sustavi trebali bi biti u određenoj mjeri transparentni. Korisnici **i krajnji primatelji** trebali **bi** moći tumačiti izlazne rezultate sustava i upotrebljavati ih na odgovarajući način. Visokorizični UI sustavi stoga bi trebali biti popraćeni odgovarajućom dokumentacijom i uputama za uporabu sa sažetim i jasnim informacijama, među ostalim, prema potrebi, u pogledu mogućih rizika povezanih s temeljnim pravima i diskriminacijom.

Amandman 38

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 48.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(48) Visokorizične UI sustave trebalo bi projektirati i razvijati na način da pojedinci mogu nadzirati njihovo funkcioniranje. U tu bi svrhu dobavljač sustava prije njegova stavljanja na tržište ili u uporabu trebao utvrditi odgovarajuće mjere ljudskog nadzora. Prema potrebi bi takvim mjerama posebno trebalo osigurati da su u sustav ugrađena operativna ograničenja koja sam sustav ne može promijeniti i da reagira na ljudske operatere te da pojedinci koji su zaduženi za ljudski nadzor imaju potrebne kompetencije i da su osposobljeni i ovlašteni za obavljanje te zadaće.

(48) Visokorizične UI sustave trebalo bi projektirati i razvijati na način da pojedinci mogu nadzirati njihovo funkcioniranje. U tu bi svrhu dobavljač sustava prije njegova stavljanja na tržište ili u uporabu trebao utvrditi odgovarajuće mjere ljudskog nadzora. Prema potrebi bi takvim mjerama posebno trebalo osigurati da su u sustav ugrađena operativna ograničenja koja sam sustav ne može promijeniti i da reagira na ljudske operatere te da pojedinci koji su zaduženi za ljudski nadzor imaju potrebne kompetencije i da su osposobljeni i ovlašteni za obavljanje te zadaće.

Odgovarajući ljudski nadzor i bilo koja naknadna intervencija ne bi smjeli dovesti do toga da se utječe na predviđenu funkciju UI sustava na način koji ugrožava zdravlje, sigurnost ili temeljna prava, ovisno o tome što je primjenjivo u pogledu predviđene svrhe sustava.

Amandman 39

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 48.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(48a) Ovu Uredbu dopunjaju preporuke u vezi s ljudskim nadzorom iz mišljenja Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane za Odbor za pravna pitanja s preporukama Komisije o okviru etičkih aspekata umjetne inteligencije, robotike i srodnih tehnologija (2020/2012(INL)).

Amandman 40

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 49.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(49) Visokorizični UI sustavi trebali bi imati ujednačen učinak u cijelom životnom vijeku te imati odgovarajuću razinu

(49) Visokorizični UI sustavi trebali bi imati ujednačen učinak u cijelom životnom vijeku te imati odgovarajuću razinu

točnosti, otpornosti i kibersigurnosti u skladu s općepriznatim najnovijim dostignućima. Korisnici **bi** trebali biti obaviješteni o razini i parametrima točnosti.

točnosti, otpornosti i kibersigurnosti u skladu s općepriznatim najnovijim dostignućima. Korisnici **i krajnji primatelji** trebali **bi** biti obaviješteni o razini i parametrima točnosti.

Amandman 41

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 50.

Tekst koji je predložila Komisija

(50) Tehnička otpornost ključni je zahtjev za visokorizične UI sustave. Trebali bi biti otporni na rizike povezane s ograničenjima sustava (npr. pogreške, kvarovi, nedosljednosti, neočekivane situacije), kao i na zlonamjerne radnje koje mogu ugroziti sigurnost UI sustava i dovesti do štetnog ili na neki drugi način nepoželjnog ponašanja. Nedostatna zaštita od tih rizika mogla uzrokovati posljedice za sigurnost ili negativno utjecati na temeljna prava, primjerice zbog pogrešnih odluka ili krivih ili pristranih izlaznih rezultata UI sustava.

Izmjena

(50) Tehnička otpornost ključni je zahtjev za visokorizične UI sustave. Trebali bi biti otporni na rizike povezane s ograničenjima sustava (npr. pogreške, kvarovi, nedosljednosti, neočekivane situacije), kao i na zlonamjerne radnje koje mogu ugroziti sigurnost UI sustava i dovesti do štetnog ili na neki drugi način nepoželjnog ponašanja. Nedostatna zaštita od tih rizika mogla **bi** uzrokovati posljedice za sigurnost, **imati negativne posljedice na okoliš** ili negativno utjecati na temeljna prava, primjerice zbog pogrešnih odluka ili krivih ili pristranih izlaznih rezultata UI sustava.

Amandman 42

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 54.

Tekst koji je predložila Komisija

(54) Dobavljač bi trebao uspostaviti pouzdan sustav upravljanja kvalitetom, osigurati realizaciju obveznog postupka ocjenjivanja sukladnosti, sastaviti relevantnu dokumentaciju i uspostaviti pouzdan sustav praćenja nakon stavljanja na tržište. Tijela javne vlasti koja stavljavaju visokorizične UI sustave u uporabu za vlastite potrebe mogu donijeti i primjenjivati pravila za sustav upravljanja kvalitetom u okviru sustava upravljanja

Izmjena

(54) Dobavljač bi trebao uspostaviti pouzdan sustav upravljanja kvalitetom, osigurati realizaciju obveznog postupka ocjenjivanja sukladnosti, sastaviti relevantnu dokumentaciju, **uključujući potrošnju energije i ugljični intenzitet sustava** i uspostaviti pouzdan sustav praćenja nakon stavljanja na tržište. Tijela javne vlasti koja stavljavaju visokorizične UI sustave u uporabu za vlastite potrebe mogu donijeti i primjenjivati pravila za sustav

kvalitetom donesenog na nacionalnoj ili regionalnoj razini, prema potrebi, uzimajući u obzir posebnosti sektora te nadležnosti i organizaciju predmetnog tijela javne vlasti.

upravljanja kvalitetom u okviru sustava upravljanja kvalitetom donesenog na nacionalnoj ili regionalnoj razini, prema potrebi, uzimajući u obzir posebnosti sektora te nadležnosti i organizaciju predmetnog tijela javne vlasti. *Ako se to preklapa s bilo kojim relevantnim i primjenjivim sektorskim zakonodavstvom, relevantnu terminologiju treba na odgovarajući način uskladiti kako bi se izbjegla bilo kakva nepotrebna fragmentacija.*

Amandman 43

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 59.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(59a) *S obzirom na specifičnu prirodu i potencijalne primjene UI sustava koji mogu biti usmjereni na pojedince koji nisu korisnici ili operateri, važno je osigurati zaštitu određenih prava, posebno u pogledu transparentnosti i pružanja informacija, za krajnje primatelje kao što su pacijenti na koje se odnose usluge zdravstvene zaštite, učenici, potrošači itd. Cilj trenutačnog zakonodavstva trebao bi biti pružiti odgovarajuću vrstu i odgovarajući stupanj transparentnosti te pružiti posebne informacije krajnjim primateljima i uspostaviti jasnu razliku u odnosu na korisnike jer se time može povećati zaštita i upotrebljivost UI sustava i sastavnih dijelova.*

Amandman 44

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 68.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(68) U određenim okolnostima brza dostupnost inovativnih tehnologija može

(68) U određenim okolnostima brza dostupnost inovativnih tehnologija može

biti ključna za zdravlje i sigurnost osoba te za društvo u cjelini. Stoga je primjерено da u iznimnim okolnostima povezanima s javnom sigurnošću ili zaštitom života i zdravlja pojedinaca te zaštitom industrijskog i trgovačkog vlasništva države članice mogu odobriti stavljanje na tržiste ili u uporabu UI sustava za koje nije proveden postupak ocjenjivanja sukladnosti.

biti ključna za zdravlje i sigurnost osoba, **okoliš i klimatske promjene** te za društvo u cjelini. Stoga je primjерено da u iznimnim okolnostima povezanima s javnom sigurnošću ili zaštitom života i zdravlja pojedinaca, **zaštitom okoliša** te zaštitom industrijskog i trgovačkog vlasništva države članice mogu odobriti stavljanje na tržiste ili u uporabu UI sustava za koje nije proveden postupak ocjenjivanja sukladnosti.

Amandman 45

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 70.

Tekst koji je predložila Komisija

(70) Kod određenih UI sustava namijenjenih interakciji s pojedincima ili generiranju sadržaja mogu postojati posebni rizici u pogledu lažnog predstavljanja ili obmanjivanja, bez obzira na to smatraju li se visokorizičnima. Uporaba tih sustava stoga bi u **određenim** okolnostima trebala podlijegati posebnim obvezama u pogledu transparentnosti, ne dovodeći u pitanje zahtjeve i obveze za visokorizične UI sustave. Pojedinci bi prije svega trebali biti obaviješteni da su u interakciji s UI sustavom, osim ako je to očito iz okolnosti i konteksta uporabe. Osim toga, pojedince bi trebalo obavijestiti kad su izloženi sustavu za prepoznavanje emocija ili sustavu za biometrijsku kategorizaciju. Takve informacije i obavijesti trebale bi se davati u **oblicima koji su pristupačni** osobama s invaliditetom. Nadalje, korisnici koji upotrebljavaju UI sustav za generiranje ili manipuliranje slikovnim sadržajem, audiosadržajem ili videosadržajem u kojem postoji znatna sličnost s postojećim osobama, mjestima ili događajima te koji bi se nekoj osobi netočno činio vjerodostojnjim moraju navesti da je taj sadržaj umjetno stvoren ili da je njime

Izmjena

(70) Kod određenih UI sustava namijenjenih interakciji s pojedincima ili generiranju sadržaja mogu postojati posebni rizici u pogledu lažnog predstavljanja ili obmanjivanja, bez obzira na to smatraju li se visokorizičnima. Uporaba tih sustava stoga bi u **tim** okolnostima trebala podlijegati posebnim obvezama u pogledu transparentnosti, ne dovodeći u pitanje zahtjeve i obveze za visokorizične UI sustave. Pojedinci bi prije svega trebali biti obaviješteni da su u interakciji s UI sustavom, osim ako je to očito iz okolnosti i konteksta uporabe. Osim toga, pojedince bi trebalo obavijestiti kad su izloženi sustavu za prepoznavanje emocija ili sustavu za biometrijsku kategorizaciju. Takve informacije i obavijesti trebale bi se davati **pravodobno i u pristupačnom obliku, obraćajući posebnu pozornost** osobama s invaliditetom. Nadalje, korisnici koji upotrebljavaju UI sustav za generiranje ili manipuliranje slikovnim sadržajem, audiosadržajem ili videosadržajem u kojem postoji znatna sličnost s postojećim osobama, mjestima ili događajima te koji bi se nekoj osobi netočno činio vjerodostojnjim moraju navesti da je taj

manipulirano označivanjem izlaznih rezultata UI sustava na odgovarajući način i navođenjem njihova umjetnog podrijetla.

sadržaj umjetno stvoren ili da je njime manipulirano označivanjem izlaznih rezultata UI sustava na odgovarajući način i navođenjem njihova umjetnog podrijetla.

Amandman 46

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 71.

Tekst koji je predložila Komisija

(71) Umjetna inteligencija skup je tehnologija koje se vrlo brzo razvijaju, što zahtijeva nove oblike regulatornog nadzora i siguran prostor za eksperimentiranje, a da se pritom inovacije razvijaju na odgovoran način te da se integriraju odgovarajuće zaštitne mjere i mjere za smanjenje rizika. Kako bi se osigurao pravni okvir koji je otvoren prema inovacijama, spreman za buduće promjene i otporan na poremećaje, nacionalna nadležna tijela jedne ili više država članica trebalo bi poticati da uspostave regulatorno izolirano okruženje za umjetnu inteligenciju radi lakšeg razvoja i testiranja inovativnih UI sustava pod strogim regulatornim nadzorom prije stavljanja tih sustava na tržište ili u uporabu.

Izmjena

(71) Umjetna inteligencija skup je tehnologija koje se vrlo brzo razvijaju, što zahtijeva nove **i učinkovite** oblike regulatornog nadzora i siguran prostor za eksperimentiranje, a da se pritom inovacije razvijaju na odgovoran način te da se integriraju odgovarajuće zaštitne mjere i mjere za smanjenje rizika. Kako bi se osigurao pravni okvir koji je otvoren prema inovacijama, spreman za buduće promjene, **održiv** i otporan na poremećaje, nacionalna nadležna tijela jedne ili više država članica trebalo bi poticati da uspostave regulatorno izolirano okruženje za umjetnu inteligenciju radi lakšeg razvoja i testiranja inovativnih UI sustava, **s posebnim naglaskom na promicanju održivih i zelenih UI sustava**, pod strogim regulatornim nadzorom prije stavljanja tih sustava na tržište ili u uporabu.

Amandman 47

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 72.

Tekst koji je predložila Komisija

(72) Ciljevi regulatornih izoliranih okruženja trebali bi biti poticanje inovacija u području umjetne inteligencije uspostavom kontroliranog okruženja za eksperimentiranje i testiranje u fazi razvoja i prije stavljanja na tržište s ciljem da se: osigura usklađenost inovativnih UI sustava s ovom Uredbom i drugim relevantnim

Izmjena

(72) Ciljevi regulatornih izoliranih okruženja trebali bi biti poticanje inovacija u području umjetne inteligencije uspostavom kontroliranog okruženja za eksperimentiranje i testiranje u fazi razvoja i prije stavljanja na tržište s ciljem da se: osigura usklađenost inovativnih UI sustava s ovom Uredbom i drugim relevantnim

zakonodavstvom Unije i država članica, poveća pravna sigurnost za inovatore, poboljša nadzor nadležnih tijela i njihovo razumijevanje mogućnosti, novih rizika i učinaka uporabe umjetne inteligencije te ubrza pristup tržištima, među ostalim uklanjanjem zapreka za mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) te novoosnovana (*start-up*) poduzeća. Radi ujednačene provedbe u cijeloj Uniji i ekonomije razmjera, primjereno je uspostaviti zajednička pravila za primjenu regulatornih izoliranih okruženja i okvir za suradnju relevantnih tijela uključenih u nadzor izoliranih okruženja. Ovom bi se Uredbom trebala dati pravna osnova za uporabu osobnih podataka prikupljenih u druge svrhe za razvoj određenih UI sustava u javnom interesu u regulatornom izoliranom okruženju za umjetnu inteligenciju, u skladu s člankom 6. stavkom 4. Uredbe (EU) 2016/679 i člankom 6. Uredbe (EU) 2018/1725, i ne dovodeći u pitanje članak 4. stavak 2. Direktive (EU) 2016/680. Sudionici u izoliranom okruženju trebali bi osigurati odgovarajuće zaštitne mjere i surađivati s nadležnim tijelima, među ostalim tako da slijede njihove smjernice, postupaju žurno i u dobroj vjeri kako bi se smanjili bilo kakvi veliki rizici za sigurnost i temeljna prava mogući tijekom razvoja i eksperimentiranja u izoliranom okruženju. Nadležna tijela trebala bi uzeti u obzir ponašanje sudionika u izoliranom okruženju kad odlučuju o izricanju upravne novčane kazne na temelju članka 83. stavka 2. Uredbe 2016/679 i članka 57. Direktive (EU) 2016/680.

zakonodavstvom Unije i država članica, poveća pravna sigurnost za inovatore, poboljša nadzor nadležnih tijela i njihovo razumijevanje mogućnosti, novih rizika i učinaka uporabe umjetne inteligencije te ubrza pristup tržištima, među ostalim uklanjanjem zapreka za mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) te novoosnovana (*start-up*) poduzeća. Radi ujednačene provedbe u cijeloj Uniji i ekonomije razmjera, primjereno je uspostaviti zajednička pravila za primjenu regulatornih izoliranih okruženja i okvir za suradnju relevantnih tijela uključenih u nadzor izoliranih okruženja. Ovom bi se Uredbom trebala dati pravna osnova za uporabu osobnih podataka prikupljenih u druge svrhe za razvoj određenih UI sustava u javnom interesu u regulatornom izoliranom okruženju za umjetnu inteligenciju, u skladu s člankom 6. stavkom 4. Uredbe (EU) 2016/679 i člankom 6. Uredbe (EU) 2018/1725, i ne dovodeći u pitanje članak 4. stavak 2. Direktive (EU) 2016/680. Sudionici u izoliranom okruženju trebali bi osigurati odgovarajuće zaštitne mjere i surađivati s nadležnim tijelima, među ostalim tako da slijede njihove smjernice, postupaju žurno i u dobroj vjeri kako bi se smanjili bilo kakvi veliki rizici za sigurnost, *zdravlje, okoliš* i temeljna prava mogući tijekom razvoja i eksperimentiranja u izoliranom okruženju. Nadležna tijela trebala bi uzeti u obzir ponašanje sudionika u izoliranom okruženju kad odlučuju o izricanju upravne novčane kazne na temelju članka 83. stavka 2. Uredbe 2016/679 i članka 57. Direktive (EU) 2016/680.

Amandman 48

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 73.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(73a) Kako bi se promicale održivije i zelenije inovacije, Komisija i države članice trebale bi objaviti smjernice i metodologije za učinkovite algoritme koji pružaju podatke i već naučene modele s ciljem racionalizacije aktivnosti učenja. Razvoj postupaka najbolje prakse također bi podržavao identifikaciju i kasniji razvoj rješenja za najhitnije ekološke izazove UI sustava, uključujući razvoj označke zeleni UI.

Amandman 49

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 74.

Tekst koji je predložila Komisija

(74) Kako bi se rizici za provedbu koji proizlaze iz nedostatka znanja i iskustva na tržištu sveli na najmanju moguću mjeru te kako bi se dobavljačima i prijavljenim tijelima olakšalo ispunjavanje obveza iz ove Uredbe, Komisija i države članice trebale bi pridonijeti njezinoj provedbi uspostavom platforme za umjetnu inteligenciju na zahtjev, europskih centara za digitalne inovacije te centara za testiranje i eksperimentiranje na nacionalnoj razini ili razini EU-a. U okviru svojih misija i područja kompetentnosti ponajprije mogu pružati tehničku i znanstvenu potporu dobavljačima i prijavljenim tijelima.

Izmjena

(74) Kako bi se rizici za provedbu koji proizlaze iz nedostatka znanja i iskustva na tržištu sveli na najmanju moguću mjeru te kako bi se dobavljačima i prijavljenim tijelima olakšalo ispunjavanje obveza iz ove Uredbe, Komisija i države članice trebale bi pridonijeti njezinoj provedbi uspostavom platforme za umjetnu inteligenciju na zahtjev, europskih centara za digitalne inovacije, **Europskog instituta za inovacije i tehnologiju** te centara za testiranje i eksperimentiranje na nacionalnoj razini ili razini EU-a. U okviru svojih misija i područja kompetentnosti ponajprije mogu pružati tehničku i znanstvenu potporu dobavljačima i prijavljenim tijelima.

Amandman 50

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 76.

Tekst koji je predložila Komisija

(76) Kako bi se olakšala nesmetana, učinkovita i usklađena provedba ove Uredbe, trebalo bi uspostaviti Europski odbor za umjetnu inteligenciju. Odbor bi

Izmjena

(76) Kako bi se olakšala nesmetana, učinkovita i usklađena provedba ove Uredbe, trebalo bi uspostaviti Europski odbor za umjetnu inteligenciju. Odbor bi

trebao biti odgovoran za niz savjetodavnih zadaća, uključujući davanje mišljenja, preporuka, savjeta ili smjernica o pitanjima povezanim s provedbom ove Uredbe, ***među ostalim o tehničkim specifikacijama ili*** postojećim normama povezanim sa zahtjevima iz ove Uredbe, te za ***davanje*** savjeta i pomaganje Komisiji u vezi sa specifičnim pitanjima koja se odnose na umjetnu inteligenciju.

trebao biti odgovoran za niz savjetodavnih zadaća, uključujući davanje mišljenja, preporuka, savjeta ili smjernica o pitanjima povezanim s provedbom ove Uredbe, ***uspostavljanje radne skupine za održivost umjetne inteligencije za održivi razvoj umjetne inteligencije i razvoj prema uskladenim kriterijima za održive tehničke specifikacije,*** postojećim normama i ***najboljim praksama*** povezanim sa zahtjevima iz ove Uredbe, te za ***pružanje stručnih*** savjeta i pomaganje Komisiji u vezi sa specifičnim pitanjima koja se odnose na umjetnu inteligenciju ***radi boljeg rješavanja novih prekograničnih izazova koji proizlaze iz brzog tehnološkog razvoja.***

Amandman 51

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 76.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(76a) Kako bi se osigurao zajednički i dosljedan pristup u pogledu uvođenja i provedbe sustava umjetne inteligencije u različitim područjima i sektorima na koje se oni odnose te kako bi se iskoristile moguće sinergije i komplementarnosti, Odbor bi trebao blisko surađivati s drugim relevantnim sektorskim savjetodavnim skupinama uspostavljenim na razini Unije kao što su odbori i stručne skupine, uključujući organizacije iz civilnog društva kao što su nevladine organizacije, udruženja potrošača i predstavnici industrije s nadležnostima za područja povezana s digitalnim tehnologijama ili umjetnom inteligencijom, kao što upravljanje i pristup podacima, razmjena podataka ili njihova uporaba i ponovna uporaba, uključujući zdravstvene podatke ili podatke o okolišu, uz izbjegavanje udvostručavanja poslova.

Amandman 52

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 78.

Tekst koji je predložila Komisija

(78) Kako bi dobavljači visokorizičnih UI sustava mogli uzeti u obzir iskustvo stečeno uporabom visokorizičnih UI sustava za poboljšanje svojih sustava te za projektiranje i razvoj ili kako bi mogli pravovremeno poduzeti korektivne mjere, svi bi dobavljači trebali uspostaviti sustav praćenja nakon stavljanja na tržište. Taj je sustav ključan i za učinkovitije i pravodobnije poduzimanje mjera povezanih s mogućim rizicima od UI sustava koji „uče” i nakon što su stavljeni na tržište ili u uporabu. U tom bi kontekstu od dobavljača trebalo zahtijevati i da uspostave sustav za prijavljivanje relevantnim tijelima svih ozbiljnih incidenata ili povreda nacionalnog prava i prava Unije kojima se štite temeljna prava koji su posljedica uporabe njihovih UI sustava.

Izmjena

(78) Kako bi dobavljači visokorizičnih UI sustava mogli uzeti u obzir iskustvo stečeno uporabom visokorizičnih UI sustava za poboljšanje svojih sustava te za projektiranje i razvoj ili kako bi mogli pravovremeno poduzeti korektivne mjere, svi bi dobavljači trebali uspostaviti sustav praćenja nakon stavljanja na tržište. Taj je sustav ključan i za učinkovitije i pravodobnije poduzimanje mjera povezanih s mogućim rizicima od UI sustava koji „uče” i nakon što su stavljeni na tržište ili u uporabu. U tom bi kontekstu od dobavljača trebalo zahtijevati i da uspostave sustav za prijavljivanje relevantnim tijelima svih ozbiljnih incidenata ili povreda nacionalnog prava i prava Unije kojima se štite temeljna prava koji su posljedica uporabe njihovih UI sustava. *Isto tako, organizacijama civilnog društva i drugim dionicima treba omogućiti da daju svoj doprinos i podnose pritužbe ako je ugrožena zaštita temeljnih prava ili javnog interesa.*

Amandman 53

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 81.

Tekst koji je predložila Komisija

(81) Razvoj UI sustava koji nisu visokorizični u skladu sa zahtjevima ove Uredbe **može** dovesti do šire primjene pouzdane umjetne inteligencije u Uniji. Dobavljače UI sustava koji nisu visokorizični trebalo bi poticati na izradu kodeksa ponašanja kako bi se povećalo dobrovoljno ispunjavanje obveznih zahtjeva za visokorizične UI sustave.

Izmjena

(81) Razvoj UI sustava koji nisu visokorizični u skladu sa zahtjevima ove Uredbe **trebao bi** dovesti do šire primjene pouzdane umjetne inteligencije u Uniji. Dobavljače UI sustava koji nisu visokorizični trebalo bi poticati na izradu kodeksa ponašanja kako bi se povećalo dobrovoljno ispunjavanje obveznih zahtjeva za visokorizične UI sustave.

Dobavljače bi trebalo poticati i da dobrovoljno ispunjavaju dodatne zahtjeve koji se, primjerice, odnose na okolišnu održivost, pristupačnost za osobe s invaliditetom, sudjelovanje dionika u projektiranju i razvoju UI sustava te raznolikost razvojnih timova. Komisija može osmisliti inicijative, među ostalim na sektorskoj razini, za lakše smanjivanje tehničkih zapreka prekograničnoj razmjeni podataka u svrhu razvoja umjetne inteligencije, među ostalim u području infrastrukture za pristup podacima te semantičke i tehničke interoperabilnosti različitih vrsta podataka.

Dobavljače bi trebalo poticati i da dobrovoljno ispunjavaju dodatne zahtjeve koji se, primjerice, odnose na *to da zauzmu pristup koji se temelji na riziku kako bi se usredotočili na izravne i neizravne učinke na* okolišnu održivost, *energetsku učinkovitost i ugljični intenzitet,* pristupačnost za osobe s invaliditetom, sudjelovanje dionika u projektiranju i razvoju UI sustava te raznolikost razvojnih timova. Komisija može osmisliti inicijative, među ostalim na sektorskoj razini, za lakše smanjivanje tehničkih zapreka prekograničnoj razmjeni podataka u svrhu razvoja umjetne inteligencije, među ostalim u području infrastrukture za pristup podacima te semantičke i tehničke interoperabilnosti različitih vrsta podataka.

Amandman 54

Prijedlog uredbe

Članak 1. – stavak 1. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

(a) uskladena pravila za stavljanje na tržište, stavljanje u uporabu i korištenje sustava umjetne inteligencije („UI sustavi“) u Uniji;

Izmjena

(a) uskladena pravila za *osiguranje zaštite javnog interesa, zdravlja i sigurnosti potrošača te zaštite okoliša za* stavljanje na tržište, stavljanje u uporabu i korištenje sustava umjetne inteligencije („UI sustavi“) u Uniji;

Amandman 55

Prijedlog uredbe

Članak 3. – stavak 1. – točka 4.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(4a) „krajnji primatelj“ znači svaka fizička ili pravna osoba, osim operatera, kojoj su namijenjeni izlazni rezultati UI sustava ili kojoj se ti rezultati pružaju;

Amandman 56

Prijedlog uredbe

Članak 3. – stavak 1. – točka 14

Tekst koji je predložila Komisija

(14) „sigurnosni sastavni dio proizvoda ili sustava” znači sastavni dio proizvoda ili sustava koji ima sigurnosnu funkciju u tom proizvodu ili sustavu ili čiji kvar ili neispravnost ugrožava zdravlje i sigurnost osoba ili imovine;

Izmjena

(14) „sigurnosni sastavni dio proizvoda ili sustava” znači sastavni dio proizvoda ili sustava koji ima sigurnosnu funkciju u tom proizvodu ili sustavu ili čiji kvar ili neispravnost ugrožava zdravlje i sigurnost osoba ili imovine **ili zaštitu klime i okoliša**;

Amandman 57

Prijedlog uredbe

Članak 3. – stavak 1. – točka 15

Tekst koji je predložila Komisija

(15) „upute za uporabu” znači informacije kojima dobavljač u prvom redu informira korisnika o namjeni i pravilnoj uporabi UI sustava, što uključuje specifično zemljopisno, bihevioralno ili radno okruženje u kojem je predviđena uporaba visokorizičnog UI sustava;

Izmjena

(15) „upute za uporabu” znači informacije kojima dobavljač u prvom redu informira korisnika **i krajnjeg primatelja** o namjeni i pravilnoj uporabi UI sustava, što uključuje specifično zemljopisno, bihevioralno ili radno okruženje u kojem je predviđena uporaba visokorizičnog UI sustava;

Amandman 58

Prijedlog uredbe

Članak 3. – stavak 1. – točka 24.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(24b) „*oznaka zeleni UI*” znači *oznaka po kojoj se prepoznaju manje ugljično intenzivni i energetski najučinkovitiji UI sustavi te oni koji promiču tehnike i postupke koji se koriste za bolju učinkovitost*;

Amandman 59

Prijedlog uredbe

Članak 3. – stavak 1. – točka 34

Tekst koji je predložila Komisija

(34) „sustav za prepoznavanje emocija” znači UI sustav namijenjen za prepoznavanje emocija ili namjera pojedinaca ili izvođenje zaključaka o njihovim emocijama ili namjerama na temelju njihovih biometrijskih podataka;

Izmjena

(34) „sustav za prepoznavanje emocija” znači UI sustav namijenjen za prepoznavanje emocija ili namjera pojedinaca ili izvođenje zaključaka o njihovim emocijama ili namjerama na temelju njihovih biometrijskih *ili neuroloških* podataka;

Amandman 60

Prijedlog uredbe

Članak 5. – stavak 1. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

(a) stavljanje na tržište, stavljanje u uporabu ili korištenje UI sustava u kojem se primjenjuju subliminalne tehnike zbog kojih osoba nesvjesno bitno mijenja svoje ponašanje na način koji toj ili drugoj osobi uzrokuje ili bi mogao prouzročiti tjelesnu ili psihološku štetu;

Izmjena

(a) stavljanje na tržište, stavljanje u uporabu ili korištenje UI sustava u kojem se primjenjuju subliminalne, *psihološke* tehnike zbog kojih osoba nesvjesno bitno mijenja svoje ponašanje na način koji toj ili drugoj osobi uzrokuje ili bi mogao prouzročiti *ekonomsku*, tjelesnu ili psihološku štetu;

Obrazloženje

Ne bi smjele biti dopuštene diskriminirajuće strategije optimizacije cijena koje se temelje na UI-ju. Na primjer: osiguravajuće tvrtke koje namjeravaju povećati cijene za potrošače koje su UI sustavi prepoznali kao potrošače za koje je manje vjerojatno da će promijeniti dobavljača.

Amandman 61

Prijedlog uredbe

Članak 5. – stavak 1. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija

(b) stavljanje na tržište, stavljanje u uporabu ili korištenje UI sustava koji

Izmjena

(b) stavljanje na tržište, stavljanje u uporabu ili korištenje UI sustava koji

iskorištava bilo koju slabost određene skupine osoba zbog njihove dobi ili tjelesnog ili mentalnog oštećenja radi bitnog mijenjanja ponašanja osobe koja pripada toj skupini na način koji toj ili drugoj osobi uzrokuje ili bi mogao uzrokovati tjelesnu ili psihološku štetu;

iskorištava bilo koju slabost određene skupine osoba zbog njihove dobi ili tjelesnog ili mentalnog oštećenja, **među ostalim ovisnosti, gubitka ili nevolje**, radi bitnog mijenjanja ponašanja osobe koja pripada toj skupini na način koji toj ili drugoj osobi uzrokuje ili bi mogao uzrokovati **ekonomsku**, tjelesnu ili psihološku štetu;

Obrazloženje

Zaštita ranjivih građana trebala bi uključivati one koji su privremeno ranjivi, među ostalim zbog ovisnosti ili gubitka, kako bi se osigurala zaštita od upotrebe profiliranja nagovaranjem temeljenog na UI-ju koji se koristi, na primjer, na internetskim stranicama za upoznavanje i kockanje.

Amandman 62

Prijedlog uredbe

Članak 7. – stavak 1. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

(a) UI sustavi namijenjeni su za uporabu u bilo kojem području iz točaka od 1. do 8. Priloga III.;

Izmjena

(a) UI sustavi namijenjeni su za uporabu u bilo kojem području iz točaka od 1. do 9. Priloga III.;

Amandman 63

Prijedlog uredbe

Članak 7. – stavak 1. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija

(b) kod tih UI sustava postoji rizik od štete za zdravlje i sigurnost ili rizik od nepovoljnog utjecaja na temeljna prava koji je, u smislu ozbiljnosti i vjerojatnosti pojavljivanja, najmanje jednak riziku od štete ili nepovoljnog utjecaja koji postoji kod visokorizičnih UI sustava već navedenih u Prilogu III.

Izmjena

(b) kod tih UI sustava postoji rizik od štete za zdravlje i sigurnost ili rizik od nepovoljnog utjecaja na **ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbe na njih te utjecaja na okoliš** i temeljna prava koji je, u smislu ozbiljnosti i vjerojatnosti pojavljivanja, najmanje jednak riziku od štete ili nepovoljnog utjecaja koji postoji kod visokorizičnih UI sustava već navedenih u Prilogu III.

Amandman 64

Prijedlog uredbe

Članak 7. – stavak 2. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

2. Kad za potrebe stavka 1. procjenjuje postoji li kod UI sustava rizik od štete za zdravlje i sigurnost ili rizik od nepovoljnog utjecaja na temeljna prava koji je najmanje jednak riziku od štete koji postoji kod visokorizičnih UI sustava koji su već navedeni u Prilogu III., Komisija uzima u obzir sljedeće kriterije:

Izmjena

2. Kad za potrebe stavka 1. procjenjuje postoji li kod UI sustava rizik od štete za zdravlje i sigurnost ili rizik od nepovoljnog utjecaja na *klimu, okoliš ili* temeljna prava koji je najmanje jednak riziku od štete koji postoji kod visokorizičnih UI sustava koji su već navedeni u Prilogu III., Komisija uzima u obzir sljedeće kriterije:

Amandman 65

Prijedlog uredbe

Članak 7. – stavak 2. – točka c

Tekst koji je predložila Komisija

(c) stupanj u kojem je uporaba UI sustava već prouzročila štetu zdravlju ili sigurnosti ili nepovoljan utjecaj na temeljna prava ili u kojem izaziva snažnu zabrinutost da bi mogla prouzročiti takvu štetu ili nepovoljan utjecaj, kako je potvrđen izvješćima ili dokumentiranim navodima koji su podneseni nacionalnim nadležnim tijelima;

Izmjena

(c) stupanj u kojem je uporaba UI sustava već prouzročila štetu zdravlju ili sigurnosti ili nepovoljan utjecaj na *klimu, okoliš i* temeljna prava ili u kojem izaziva snažnu zabrinutost da bi mogla prouzročiti takvu štetu ili nepovoljan utjecaj, kako je potvrđen izvješćima ili dokumentiranim navodima koji su podneseni nacionalnim nadležnim tijelima;

Amandman 66

Prijedlog uredbe

Članak 7. – stavak 2. – točka d

Tekst koji je predložila Komisija

(d) potencijalne razmjere takve štete ili takvog nepovoljnog utjecaja, osobito u smislu intenziteta i mogućnosti da zahvati mnogo osoba;

Izmjena

(d) potencijalne razmjere takve štete ili takvog nepovoljnog utjecaja, osobito u smislu intenziteta i mogućnosti da zahvati mnogo osoba, *okoliš i bioraznolikost*;

Amandman 67

Prijedlog uredbe

Članak 7. – stavak 2. – točka e

Tekst koji je predložila Komisija

(e) stupanj ovisnosti potencijalno oštećenih osoba ili osoba potencijalno izloženih nepovoljnog utjecaju o krajnjem ishodu uporabe UI sustava, osobito ako taj ishod nije razumno moguće ne prihvati zbog praktičnih ili pravnih razloga;

Izmjena

(e) stupanj ovisnosti potencijalno oštećenih osoba ili osoba potencijalno izloženih nepovoljnog utjecaju, ***uključujući krajnje primatelje***, o krajnjem ishodu uporabe UI sustava, osobito ako taj ishod nije razumno moguće ne prihvati zbog praktičnih ili pravnih razloga;

Amandman 68

Prijedlog uredbe

Članak 7. – stavak 2. – točka f

Tekst koji je predložila Komisija

(f) stupanj u kojem su potencijalno oštećene osobe ili osobe potencijalno izložene nepovoljnog utjecaju u ranjivu položaju u odnosu na korisnika UI sustava, osobito zbog neravnoteže moći, znanja, gospodarskih ili socijalnih okolnosti ili dobi;

Izmjena

(f) stupanj u kojem su potencijalno oštećene osobe ili osobe potencijalno izložene nepovoljnog utjecaju u ranjivu položaju u odnosu na korisnika UI sustava, osobito zbog neravnoteže moći, znanja, gospodarskih, ***okolišnih*** ili socijalnih okolnosti ili dobi;

Amandman 69

Prijedlog uredbe

Članak 7. – stavak 2. – točka g

Tekst koji je predložila Komisija

(g) stupanj u kojem je krajnji ishod uporabe UI sustava lako poništiv, pri čemu se krajnji ishodi koji utječu na zdravlje ili sigurnost osoba ne smatraju lako poništivima;

Izmjena

(g) stupanj u kojem je krajnji ishod uporabe UI sustava lako poništiv, pri čemu se krajnji ishodi koji ***negativno utječu na klimu, okoliš, bioraznolikost ili negativno utječu na sposobnost postizanja ciljeva smanjenja stakleničkih plinova ili*** na zdravlje ili sigurnost osoba ne smatraju lako poništivima;

Amandman 70

Prijedlog uredbe

Članak 9. – stavak 4. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Mjere upravljanja rizicima iz stavka 2. točke (d) takve su da eventualni preostali rizik povezan sa svakom pojedinom opasnošću te cijelokupni preostali rizik visokorizičnih UI sustava mora biti ocijenjen kao prihvatljiv, pod uvjetom da se visokorizični UI sustav rabi u skladu sa svojom namjenom ili u uvjetima razumno predviđljive krive uporabe. Korisnike *se* mora obavijestiti o tim preostalim rizicima.

Izmjena

Mjere upravljanja rizicima iz stavka 2. točke (d) takve su da eventualni preostali rizik povezan sa svakom pojedinom opasnošću te cijelokupni preostali rizik visokorizičnih UI sustava mora biti ocijenjen kao prihvatljiv, pod uvjetom da se visokorizični UI sustav rabi u skladu sa svojom namjenom ili u uvjetima razumno predviđljive krive uporabe. Korisnike *i krajnje primatelje* mora *se* obavijestiti o tim preostalim rizicima.

Amandman 71

Prijedlog uredbe

Članak 10. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. Skupovi podataka za učenje, validaciju i testiranje su relevantni, reprezentativni, bez pogrešaka i potpuni. Imaju odgovarajuća statistička obilježja, prema potrebi i u odnosu na osobe ili skupine osoba za koje se visokorizični UI sustav namjerava rabiti. Te se karakteristike skupova podataka mogu postići na razini pojedinačnih skupova podataka ili njihove kombinacije.

Izmjena

3. Skupovi podataka za učenje, validaciju i testiranje su relevantni, reprezentativni, bez pogrešaka i potpuni. Imaju odgovarajuća statistička obilježja, prema potrebi i u odnosu na osobe ili skupine osoba za koje se visokorizični UI sustav namjerava rabiti, *uključujući krajnje primatelje*. Te se karakteristike skupova podataka mogu postići na razini pojedinačnih skupova podataka ili njihove kombinacije.

Amandman 72

Prijedlog uredbe

Članak 10. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

4. U skupovima podataka za učenje, validaciju i testiranje u obzir se uzimaju, u

Izmjena

4. U skupovima podataka za učenje, validaciju i testiranje u obzir se uzimaju, u

mjeri u kojoj to iziskuje namjena, karakteristike ili elementi specifični za zemljopisno, bihevioralno ili radno okruženje u kojem je previđena uporaba visokorizičnog UI sustava.

mjeri u kojoj to iziskuje namjena, karakteristike ili elementi specifični za zemljopisno, **okolišno**, bihevioralno ili radno okruženje u kojem je previđena uporaba visokorizičnog UI sustava.

Amandman 73

Prijedlog uredbe Članak 10. – stavak 5.

Tekst koji je predložila Komisija

5. Dobavljači visokorizičnih UI sustava mogu, u mjeri u kojoj je to nužno kako bi se osiguralo praćenje, otkrivanje i ispravljanje pristranosti povezanih s tim sustavima, obrađivati posebne kategorije osobnih podataka iz članka 9. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/679, članka 10. Direktive (EU) 2016/680 i članka 10. stavka 1. Uredbe (EU) 2018/1725, ovisno o odgovarajućim zaštitnim mjerama koje se odnose na temeljna prava i slobode pojedinaca, uključujući tehnička ograničenja ponovne uporabe i uporabe vrhunskih sigurnosnih mjera i mjera zaštite privatnosti, kao što je pseudonimizacija ili enkripcija u slučaju da anonimizacija može znatno omesti željenu svrhu.

Izmjena

5. Dobavljači visokorizičnih UI sustava mogu, u mjeri u kojoj je to nužno kako bi se osiguralo praćenje, otkrivanje i ispravljanje pristranosti povezanih s tim sustavima **i za osiguravanje algoritamske nediskriminacije**, obrađivati posebne kategorije osobnih podataka iz članka 9. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/679, članka 10. Direktive (EU) 2016/680 i članka 10. stavka 1. Uredbe (EU) 2018/1725, ovisno o odgovarajućim zaštitnim mjerama koje se odnose na temeljna prava i slobode pojedinaca, uključujući tehnička ograničenja ponovne uporabe i uporabe vrhunskih sigurnosnih mjera i mjera zaštite privatnosti, kao što je pseudonimizacija ili enkripcija u slučaju da anonimizacija može znatno omesti željenu svrhu.

Amandman 74

Prijedlog uredbe Članak 13. – naslov

Tekst koji je predložila Komisija

Transparentnost i informiranje korisnika

Izmjena

Transparentnost i informiranje korisnika **i krajnjih primatelja**

Amandman 75

Prijedlog uredbe Članak 13. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Visokorizični UI sustavi projektiraju se i razvijaju tako da njihov rad bude dovoljno transparentan da korisnici mogu tumačiti izlazne rezultate sustava i primjereno ih koristiti. Osigurava se odgovarajuća vrsta i stupanj transparentnosti kako bi se ispunile relevantne obveze korisnika i dobavljača utvrđene u poglavlju 3. ove glave.

Izmjena

1. Visokorizični UI sustavi projektiraju se i razvijaju tako da njihov rad bude dovoljno transparentan da korisnici i **krajnji primatelji** mogu tumačiti izlazne rezultate sustava i primjereno ih koristiti. Osigurava se odgovarajuća vrsta i stupanj transparentnosti kako bi se ispunile relevantne obveze korisnika, **krajnjeg primatelja** i dobavljača utvrđene u poglavlju 3. ove glave.

Amandman 76

Prijedlog uredbe Članak 13. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Visokorizičnim UI sustavima prilaže se upute za uporabu u odgovarajućem digitalnom ili drugom formatu sa sažetim, potpunim, točnim i jasnim informacijama koje su korisnicima važne, pristupačne i razumljive.

Izmjena

2. Visokorizičnim UI sustavima prilaže se upute za uporabu u odgovarajućem digitalnom ili drugom formatu sa sažetim, potpunim, točnim i jasnim informacijama koje su korisnicima važne, pristupačne i razumljive, **uključujući u vezi s mogućim rizicima za temeljna prava i diskriminaciju.**

Amandman 77

Prijedlog uredbe Članak 13. – stavak 3. – točka b – podtočka iii.

Tekst koji je predložila Komisija

iii. sve poznate i predvidljive okolnosti povezane s uporabom visokorizičnog UI sustava u skladu s njegovom namjenom ili u uvjetima razumno predvidljive krive uporabe koje mogu prouzročiti rizike za

Izmjena

iii. sve poznate i predvidljive okolnosti povezane s uporabom visokorizičnog UI sustava u skladu s njegovom namjenom ili u uvjetima razumno predvidljive krive uporabe koje mogu prouzročiti rizike za zdravlje i sigurnost ili **okoliš ili** temeljna

zdravlje i sigurnost ili temeljna prava;

prava;

Amandman 78

Prijedlog uredbe

Članak 13. – stavak 3.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3.a Visokorizični UI sustavi projektiraju se, razvijaju i upotrebljavaju tako da njihovi izlazni rezultati budu dovoljno transparentni, važni, pristupačni i razumljivi krajnjim primateljima u skladu namjenom za koju su predviđeni.

Amandman 79

Prijedlog uredbe

Članak 14. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2. Cilj je ljudskog nadzora sprečavanje ili minimiziranje rizika za zdravlje, sigurnost ili temeljna prava koji se mogu pojaviti tijekom uporabe visokorizičnog UI sustava u skladu s namjenom ili u uvjetima razumno predvidljive krive uporabe, osobito ako su takvi rizici prisutni unatoč primjeni drugih zahtjeva iz ovog poglavlja.

2. Cilj je ljudskog nadzora sprečavanje ili minimiziranje **dezinformacija te** rizika za zdravlje, sigurnost, **klimu i okoliš** ili temeljna prava koji se mogu pojaviti tijekom uporabe visokorizičnog UI sustava u skladu s namjenom ili u uvjetima razumno predvidljive krive uporabe, osobito ako su takvi rizici prisutni unatoč primjeni drugih zahtjeva iz ovog poglavlja.

Amandman 80

Prijedlog uredbe

Članak 14. – stavak 4. – točka e

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(e) interveniraju u rad visokorizičnog UI sustava ili ga prekinu pritiskom na gumb za zaustavljanje ili sličnim postupkom.

(e) interveniraju u rad visokorizičnog UI sustava ili ga prekinu pritiskom na gumb za zaustavljanje ili sličnim postupkom **pod uvjetom da to ne utječe na predviđenu funkciju UI sustava na način**

koji ugrožava zdravlje, sigurnost ili temeljna prava.

Amandman 81

Prijedlog uredbe

Članak 26. – stavak 1. – točka c

Tekst koji je predložila Komisija

(c) sustav označen oznakom sukladnosti te da su mu priložene potrebna dokumentacija i upute za upotrebu.

Izmjena

(c) sustav označen oznakom sukladnosti te da su mu priložene potrebna *sažeta i jasna* dokumentacija i upute za upotrebu, *uključujući u odnosu na moguće rizike za temeljna prava i diskriminaciju.*

Amandman 82

Prijedlog uredbe

Članak 43. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Za visokorizične UI sustave iz točaka od 2. do 8. Priloga III. dobavljači primjenjuju postupak ocjenjivanja sukladnosti na temelju unutarnje kontrole iz Priloga VI., kojim se ne predviđa sudjelovanje prijavljenog tijela. Za visokorizične UI sustave iz točke 5. podtočke (b) Priloga III., koje su na tržište ili u uporabu stavile kreditne institucije regulirane Direktivom 2013/36/EU, ocjenjivanje sukladnosti provodi se u okviru postupka iz članaka od 97. do 101. te direktive.

Izmjena

2. Za visokorizične UI sustave iz točaka od 2. do 9. Priloga III. dobavljači primjenjuju postupak ocjenjivanja sukladnosti na temelju unutarnje kontrole iz Priloga VI., kojim se ne predviđa sudjelovanje prijavljenog tijela. Za visokorizične UI sustave iz točke 5. podtočke (b) Priloga III., koje su na tržište ili u uporabu stavile kreditne institucije regulirane Direktivom 2013/36/EU, ocjenjivanje sukladnosti provodi se u okviru postupka iz članaka od 97. do 101. te direktive.

Amandman 83

Prijedlog uredbe

Članak 43. – stavak 6.

Tekst koji je predložila Komisija

6. Komisija je ovlaštena za donošenje

Izmjena

6. Komisija je ovlaštena za donošenje

delegiranih akata radi izmjene stavaka 1. i 2. kako bi visokorizične UI sustave iz točaka od 2. do 8. Priloga III. podvrgnula postupku ocjenjivanja sukladnosti iz Priloga VII. ili dijelovima tog postupka. Komisija takve delegirane akte donosi uzimajući u obzir djelotvornost postupka ocjenjivanja sukladnosti na temelju unutarnje kontrole iz Priloga VI. u sprečavanju ili minimiziranju rizika za zdravlje i sigurnost te zaštitu temeljnih prava koje takvi sustavi predstavljaju, kao i dostupnost dostahtnih kapaciteta i resursa među prijavljenim tijelima.

delegiranih akata radi izmjene stavaka 1. i 2. kako bi visokorizične UI sustave iz točaka od 2. do 8. Priloga III. podvrgnula postupku ocjenjivanja sukladnosti iz Priloga VII. ili dijelovima tog postupka. Komisija takve delegirane akte donosi uzimajući u obzir djelotvornost postupka ocjenjivanja sukladnosti na temelju unutarnje kontrole iz Priloga VI. u sprečavanju ili minimiziranju rizika za zdravlje i sigurnost, **za okoliš** te zaštitu temeljnih prava koje takvi sustavi predstavljaju, kao i dostupnost dostahtnih kapaciteta i resursa među prijavljenim tijelima.

Amandman 84

Prijedlog uredbe

Članak 52. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Dobavljači osiguravaju da su UI sustavi koji su namijenjeni interakciji s pojedincima osmišljeni i razvijeni tako da pojedinci budu svjesni da su u interakciji s UI sustavom, osim ako je to očito iz okolnosti i konteksta uporabe. Ta se obveza ne primjenjuje na UI sustave koji su zakonski odobreni za otkrivanje, sprečavanje, istragu i kazneni progon kaznenih djela, osim ako su ti sustavi dostupni javnosti za prijavu kaznenog djela.

Izmjena

1. Dobavljači osiguravaju da su UI sustavi koji su namijenjeni interakciji s pojedincima osmišljeni i razvijeni tako da pojedinci budu svjesni da su u interakciji s UI sustavom, **posebice u sektoru zdravstva**, osim ako je to očito iz okolnosti i konteksta uporabe. Ta se obveza ne primjenjuje na UI sustave koji su zakonski odobreni za otkrivanje, sprečavanje, istragu i kazneni progon kaznenih djela, osim ako su ti sustavi dostupni javnosti za prijavu kaznenog djela.

Amandman 85

Prijedlog uredbe

Članak 52. – stavak 3.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3 a. Primatelje UI sustava u domeni zdravstvene skrbi mora se obavijestiti o njihovoj interakciji s UI sustavom.

Amandman 86

Prijedlog uredbe Članak 52. – stavak 3.b (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3b. Javna i upravna tijela koja donose odluke pomoću UI sustava moraju dati jasno i razumljivo objašnjenje. To je objašnjenje dostupno osobama s invaliditetom i drugim ranjivim skupinama.

Amandman 87

Prijedlog uredbe Članak 53. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3. Regulatorna izolirana okruženja za umjetnu inteligenciju ne utječu na nadzorne i korektivne ovlasti nadležnih tijela. Ako se tijekom razvoja i testiranja takvih sustava uoče znatni rizici za zdravlje, sigurnost i temeljna prava, ti se rizici moraju odmah smanjiti, a ako to nije moguće, mora se prekinuti postupak razvoja i testiranja sve dok se oni ne smanje.

3. Regulatorna izolirana okruženja za umjetnu inteligenciju ne utječu na nadzorne i korektivne ovlasti nadležnih tijela. Ako se tijekom razvoja i testiranja takvih sustava uoče znatni rizici za **ublažavanje klimatskih promjena, okoliš**, zdravlje, sigurnost i temeljna prava, ti se rizici moraju odmah smanjiti, a ako to nije moguće, mora se prekinuti postupak razvoja i testiranja sve dok se oni ne smanje.

Amandman 88

Prijedlog uredbe Članak 53. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

4. U skladu s primjenjivim zakonodavstvom Unije i država članica o odgovornosti, sudionici regulatornog izoliranog okruženja za umjetnu inteligenciju i dalje su odgovorni za svaku

4. U skladu s primjenjivim zakonodavstvom Unije i država članica o odgovornosti, sudionici regulatornog izoliranog okruženja za umjetnu inteligenciju i dalje su odgovorni za svaku

štetu nanesenu trećim stranama koja je posljedica eksperimentiranja u izoliranom okruženju.

štetu nanesenu trećim stranama *ili okolišu* koja je posljedica eksperimentiranja u izoliranom okruženju.

Amandman 89

Prijedlog uredbe

Članak 54. – stavak 1. – točka a – podtočka ii.

Tekst koji je predložila Komisija

ii. javna sigurnost i javno zdravlje, uključujući sprečavanje, kontrolu i liječenje bolesti;

Izmjena

ii. javna sigurnost i javno zdravlje, uključujući *otkrivanje, dijagnosticiranje, sprečavanje, kontrolu i liječenje bolesti te zdravstveni izazovi u odnosu na medusobnu povezanost zdravlja ljudi i životinja, posebno zoonotske bolesti;*

Amandman 90

Prijedlog uredbe

Članak 54. – stavak 1. – točka a – podtočka iii.

Tekst koji je predložila Komisija

iii. visoka razina zaštite i poboljšanja kvalitete okoliša;

Izmjena

iii. visoka razina zaštite i poboljšanja kvalitete okoliša, *zaštite bioraznolikosti, onečišćenja te ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe tim promjenama;*

Amandman 91

Prijedlog uredbe

Članak 54. – stavak 1. – točka a – podtočka iii.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

iii.a poštuje se načelo smanjenja podataka, što znači da se prikupljanje i obrada podataka ograničava na ono što je strogo potrebno u svrhu primjene umjetne inteligencije;

Amandman 92

Prijedlog uredbe

Članak 56. – stavak 2. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija

(b) koordinirao smjernice i analize Komisije i nacionalnih nadzornih tijela te drugih nadležnih tijela povezane s novim pitanjima koja se pojave na unutarnjem tržištu o stvarima obuhvaćenima ovom Uredbom te doprinosio tim smjernicama i analizama;

Izmjena

(b) koordinirao smjernice i analize Komisije i nacionalnih nadzornih tijela *te savjetodavnih i stručnih skupina, uključujući organizacije civilnog društva, kao što su nevladine organizacije, udruženja potrošača i predstavnici industrije*, te drugih nadležnih tijela povezane s novim pitanjima koja se pojave na unutarnjem tržištu o stvarima obuhvaćenima ovom Uredbom te doprinosio tim smjernicama i analizama;

Amandman 93

Prijedlog uredbe

Članak 57. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Odbor se sastoji od nacionalnih nadzornih tijela, koja predstavljaju voditelji ili ekvivalentni visoki dužnosnici tih tijela, i Europskog nadzornika za zaštitu podataka. Na sastanke se mogu pozvati druga nacionalna tijela ako se raspravlja o pitanjima koja su im važna.

Izmjena

1. Odbor se sastoji od nacionalnih nadzornih tijela, koja predstavljaju voditelji ili ekvivalentni visoki dužnosnici tih tijela, i Europskog nadzornika za zaštitu podataka. Na sastanke se mogu pozvati druga nacionalna tijela, *uključujući ona koja su članovi relevantnih savjetodavnih i stručnih skupina na razini Unije*, ako se raspravlja o pitanjima koja su im važna.

Amandman 94

Prijedlog uredbe

Članak 57. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

4. Odbor na svoje sastanke može pozvati vanjske stručnjake i promatrače te može razmjenjivati informacije sa zainteresiranim trećim stranama radi

Izmjena

4. Odbor na svoje sastanke može pozvati vanjske stručnjake, *etičare* i promatrače te može razmjenjivati informacije sa zainteresiranim trećim

obavlješćivanja o svojim aktivnostima, koliko je to primjereno. U tu svrhu Komisija može olakšati razmjenu informacija između Odbora i drugih tijela, ureda, agencija i savjetodavnih skupina Unije.

stranama, *uključujući organizacije civilnog društva kao što su nevladine organizacije, udruženja potrošača, skupine za ljudska prava i međuvladine organizacije te predstavnici industrije*, radi obavlješćivanja o svojim aktivnostima, koliko je to primjereno. U tu svrhu Komisija može olakšati razmjenu informacija između Odbora i drugih *relevantnih* tijela, ureda, agencija i *stručnih* savjetodavnih skupina Unije.

Amandman 95

Prijedlog uredbe

Članak 58. – stavak 1. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

(a) prikuplja i prenosi stručno znanje i najbolje primjere iz prakse među državama članicama;

Izmjena

(a) prikuplja i prenosi **tehničko i regulatorno** stručno znanje i najbolje primjere iz prakse među državama članicama;

Obrazloženje

Potrebno je navesti da se razmatraju stavovi u pogledu tehnologije i regulative.

Amandman 96

Prijedlog uredbe

Članak 58. – stavak 1. – točka ca (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ca) osigurava postojanje zajedničkog i dosljednog pristupa među različitim savjetodavnim i stručnim skupinama uspostavljenim na razini Unije u vezi s pitanjima obuhvaćenim ovom Uredbom ili povezanim sa sustavima umjetne inteligencije.

Amandman 97

Prijedlog uredbe

Članak 59. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Svaka država članica osniva ili imenuje nacionalna nadležna tijela koja će biti zadužena za primjenu i provedbu ove Uredbe. Nacionalna nadležna tijela moraju se organizirati tako da budu zajamčene objektivnost i nepristranost njihovih aktivnosti i zadaća.

Izmjena

1. Svaka država članica osniva ili imenuje nacionalna nadležna tijela koja će biti zadužena za primjenu i provedbu ove Uredbe **i horizontalnog zakonodavstva Unije**. Nacionalna nadležna tijela moraju se organizirati tako da budu zajamčene objektivnost, **dosljednost** i nepristranost njihovih aktivnosti i zadaća **kako bi se izbjegao svaki sukob interesa**.

Amandman 98

Prijedlog uredbe

Članak 59. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

4. Države članice osiguravaju da nacionalna nadležna tijela imaju dosta financijske i ljudske resurse za obavljanje svojih zadaća u skladu s ovom Uredbom. Konkretno, nacionalna nadležna tijela moraju imati dovoljno stalno raspoloživog osoblja čije kompetencije i stručno znanje obuhvaćaju temeljito razumijevanje tehnologija umjetne inteligencije, podataka i obrade podataka, temeljnih prava i rizika za zdravlje i sigurnost te poznavanje postojećih normi i pravnih zahtjeva.

Izmjena

4. Države članice osiguravaju da nacionalna nadležna tijela imaju dosta financijske i ljudske resurse za obavljanje svojih zadaća u skladu s ovom Uredbom. Konkretno, nacionalna nadležna tijela moraju imati dovoljno stalno raspoloživog osoblja čije kompetencije i stručno znanje obuhvaćaju temeljito razumijevanje tehnologija umjetne inteligencije, **zaštite** podataka i obrade podataka, temeljnih prava i rizika za zdravlje i sigurnost, **rizika za okoliš** te poznavanje postojećih normi i pravnih zahtjeva.

Amandman 99

Prijedlog uredbe

Članak 62. – stavak 1. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Dobavljači visokorizičnih UI sustava stavljenih na tržište Unije tijelima za nadzor tržišta država članica u kojima je došlo do incidenta ili kršenja prijavljuju svaki ozbiljni incident ili neispravnost tih

Izmjena

Dobavljači visokorizičnih UI sustava stavljenih na tržište Unije tijelima za nadzor tržišta država članica u kojima je došlo do incidenta ili kršenja prijavljuju svaki ozbiljni incident ili neispravnost tih

sustava koji čini kršenje obveza na temelju prava Unije namijenjenih zaštiti temeljnih prava.

sustava koji čini kršenje obveza na temelju prava Unije namijenjenih zaštiti ***zdravlja, sigurnosti***, temeljnih prava ***i okoliša***.

Amandman 100

Prijedlog uredbe Članak 65. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. UI sustavi koji predstavljaju rizik smatraju se proizvodom koji predstavlja rizik definiranim u članku 3. točki 19. Uredbe (EU) 2019/1020 s obzirom na rizike za zdravlje ili sigurnost ili zaštitu temeljnih prava osoba.

Izmjena

1. UI sustavi koji predstavljaju rizik smatraju se proizvodom koji predstavlja rizik definiranim u članku 3. točki 19. Uredbe (EU) 2019/1020 s obzirom na rizike za zdravlje ili sigurnost, ***zaštitu potrošača ili okoliša*** ili zaštitu temeljnih prava osoba.

Amandman 101

Prijedlog uredbe Članak 67. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Ako tijelo za nadzor tržišta države članice nakon provedene evaluacije na temelju članka 65. ustanovi da UI sustav koji je u skladu s ovom Uredbom ipak predstavlja rizik za zdravlje ili sigurnost osoba, za ispunjavanje obveza na temelju prava Unije ili nacionalnog prava namijenjenih zaštiti temeljnih prava ili za druge aspekte zaštite javnog interesa, od relevantnog operatera zahtijeva da poduzme sve odgovarajuće mjere kako bi osigurao da dotični UI sustav nakon stavljanja na tržište ili u uporabu više ne predstavlja rizik, povukao ga s tržišta ili osigurao njegov povrat u razumnom roku, razmjerno prirodi rizika, prema onome što tijelo propiše.

Izmjena

1. Ako tijelo za nadzor tržišta države članice nakon provedene evaluacije na temelju članka 65. ustanovi da UI sustav koji je u skladu s ovom Uredbom ipak predstavlja rizik za zdravlje ili sigurnost osoba, ***za okoliš, za*** ispunjavanje obveza na temelju prava Unije ili nacionalnog prava namijenjenih zaštiti temeljnih prava ili za druge aspekte zaštite javnog interesa, od relevantnog operatera zahtijeva da poduzme sve odgovarajuće mjere kako bi osigurao da dotični UI sustav nakon stavljanja na tržište ili u uporabu više ne predstavlja rizik, povukao ga s tržišta ili osigurao njegov povrat u razumnom roku, razmjerno prirodi rizika, prema onome što tijelo propiše.

Amandman 102

Prijedlog uredbe Članak 69. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Komisija i Odbor potiču i olakšavaju izradu kodeksa ponašanja namijenjenih poticanju da se na UI sustave dobrovoljno primjenjuju zahtjevi koji se odnose **primjerice** na okolišnu održivost, pristupačnost za osobe s invaliditetom, sudjelovanje dionika u projektiranju i razvoju UI sustava te raznolikost razvojnih timova na temelju jasnih ciljeva i ključnih pokazatelja uspješnosti za mjerjenje ostvarenja tih ciljeva.

Izmjena

2. Komisija i Odbor potiču i olakšavaju izradu kodeksa ponašanja namijenjenih poticanju da se na UI sustave dobrovoljno primjenjuju zahtjevi koji se odnose **na europski kodeks za energetsku učinkovitost podatkovnih centara, koji bi trebali sadržavati ključne pokazatelje koji se odnose** na okolišnu održivost, **upotrebu resursa, energetsku učinkovitost i ugljični intenzitet, udio energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije i ponovnu upotrebu bilo koje vrste topline ili otpada.** **To bi se moglo proširiti kako bi se poticala** pristupačnost za osobe s invaliditetom, sudjelovanje dionika u projektiranju i razvoju UI sustava te raznolikost razvojnih timova na temelju jasnih ciljeva i ključnih pokazatelja uspješnosti za mjerjenje ostvarenja tih ciljeva. **Kako bi se olakšala dobrovoljna primjena procjena utjecaja na okoliš, Komisija provedbenim aktom razvija postupak, metodologiju, minimalne standarde i ljestvicu kako bi se olakšalo objavljivanje informacija o energiji potrošenoj na učenje i provođenje UI sustava i o njihovu ugljičnom intenzitetu radi promicanja razvoja energetski učinkovitih i niskougljičnih UI sustava, koji će se dobrovoljno primjenjivati na sve UI sustave. UI sustavi koji u tome dobrovoljno sudjeluju uključuju te informacije u tehničku dokumentaciju iz članka 11.**

Amandman 103

Prijedlog uredbe Članak 84. – stavak 3.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3.a U roku od dvije godine nakon datuma primjene ove Uredbe iz članka 85. stavka 2.J i svake dvije godine nakon toga, Komisija ocjenjuje utjecaj ove Uredbe na okoliš i njezinu učinkovitost s obzirom na potrošnju energije ili drugi utjecaj UI sustava na okoliš. Komisija do siječnja 2050. iznosi prijedlog za reguliranje energetske učinkovitosti kako bi se osigurala potpuna dekarbonizacija UI tehnologija.

Amandman 104

Prijedlog uredbe Prilog I. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

(a) Pristupi strojnog učenja, što obuhvaća nadzirano, nenadzirano *i* podržano učenje, s pomoću raznih metoda, uključujući duboko učenje;

Izmjena

(a) Pristupi strojnog učenja, što obuhvaća nadzirano, nenadzirano, podržano učenje *i računalno znanstveno otkriće*, s pomoću raznih metoda, uključujući duboko učenje;

Amandman 105

Prijedlog uredbe Prilog III. – stavak 1. – točka 5. – podtočka c

Tekst koji je predložila Komisija

(a) UI sustavi namijenjeni tijelima javne vlasti, ili drugima u njihovo ime, za ocjenjivanje prihvatljivosti pojedinaca za naknade i usluge javne pomoći te za odobravanje, smanjenje, ukidanje ili povrat takvih naknada i usluga;

Izmjena

(a) UI sustavi namijenjeni tijelima javne vlasti, ili drugima u njihovo ime, za ocjenjivanje prihvatljivosti pojedinaca za naknade i usluge javne pomoći, *uključujući usluge zdravstvene skrbi i zdravstvene pismenosti*, te za odobravanje, smanjenje, ukidanje ili povrat takvih naknada i usluga;

Amandman 106

Prijedlog uredbe Prilog III. – stavak 1. – točka 8.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

8.a Zdravlje, zdravstvena skrb, dugotrajna skrb i zdravstveno osiguranje:

(a) *UI sustavi koji nisu obuhvaćeni Uredbom (EU) 2017/745, namijenjeni upotrebi u sektorima zdravstva, zdravstvene skrbi i dugotrajne skrbi, koji imaju neizravne i izravne učinke na zdravlje ili koji koriste osjetljive zdravstvene podatke.*

(b) *Administrativni UI sustavi i UI sustavi za upravljanje koje koriste zdravstveni djelatnici u bolnicama i drugim zdravstvenim ustanovama te društva za zdravstveno osiguranje koja obrađuju osjetljive podatke o zdravlju ljudi.*

Obrazloženje

Prijedlog prepostavlja da su sve primjene umjetne inteligencije koje se koriste u kontekstu zdravlja obuhvaćene Uredbom (EU) 2017/745. Međutim, ova Uredba obuhvaća samo medicinske uređaje i softvere za predviđenu medicinsku namjenu, kao što je liječenje pacijenata. To isključuje primjene umjetne inteligencije povezane sa zdravljem (na primjer, aplikacije za praćenje lijekova) i administrativne UI sustave koje koriste liječnici u bolnici ili drugom zdravstvenom okruženju, koji još uvijek predstavljaju nove izazove i moguće rizike za ljude zbog svojih učinaka na zdravlje ili upotrebe osjetljivih zdravstvenih podataka i životnih odabira.

Amandman 107

Prijedlog uredbe

Prilog IV. – stavak 1. – točka 1. – podtočka g

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(g) *korisničke upute za uporabu i, prema potrebi, upute za instalaciju;*

(g) *jasne i sažete upute za uporabu za korisnike i krajnje primatelje, uključujući u vezi s mogućim rizicima za temeljna prava i diskriminaciju i, prema potrebi, upute za instalaciju;*

Amandman 108

Prijedlog uredbe

Prilog IV. – stavak 1. – točka 2. – podtočka ga (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ga) računalnu složenost sustava i njegovih softverskih komponenti, njegovu upotrebu podataka, uključujući provjeru valjanosti i testiranje sustava.

Amandman 109

Prijedlog uredbe

Prilog IV. – stavak 1. – točka 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3. detaljne informacije o praćenju, funkcioniranju i kontroli UI sustava, posebno u pogledu: njegovih mogućnosti i ograničenja u radu, uključujući stupnjeve točnosti za konkretnе osobe ili skupine osoba na kojima se sustav namjerava upotrebljavati te ukupnu očekivanu razinu točnosti u odnosu na namjenu sustava; predvidljivih neplaniranih krajnjih ishoda i izvora rizika za zdravlje i sigurnost, temeljna prava i diskriminaciju s obzirom na namjenu UI sustava; mjera ljudskog nadzora potrebnih u skladu s člankom 14., uključujući tehničke mjere primijenjene kako bi se korisnicima olakšalo tumačenje izlaznih rezultata UI sustava; specifikacije ulaznih podataka, prema potrebi;

3. detaljne *i u potpunosti dostupne* informacije o praćenju, funkcioniranju i kontroli UI sustava, posebno u pogledu: njegovih mogućnosti i ograničenja u radu, uključujući stupnjeve točnosti za konkretnе osobe ili skupine osoba na kojima se sustav namjerava upotrebljavati te ukupnu očekivanu razinu točnosti u odnosu na namjenu sustava; predvidljivih neplaniranih krajnjih ishoda i izvora rizika za *okoliš*, zdravlje i sigurnost, temeljna prava i diskriminaciju s obzirom na namjenu UI sustava; mjera ljudskog nadzora potrebnih u skladu s člankom 14., uključujući tehničke mjere primijenjene kako bi se korisnicima olakšalo tumačenje izlaznih rezultata UI sustava; specifikacije ulaznih podataka, prema potrebi;

POSTUPAK U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Naslov	Usklađena pravila o umjetnoj inteligenciji (Akt o umjetnoj inteligenciji) i izmjena određenih zakonodavnih akata Unije	
Referentni dokumenti	COM(2021)0206 – C9-0146/2021 – 2021/0106(COD)	
Nadležni odbori Datum objave na plenarnoj sjednici	IMCO 7.6.2021	LIBE 7.6.2021
Odbori koji su dali mišljenje Datum objave na plenarnoj sjednici	ENVI 7.6.2021	
Izvjestiteljica za mišljenje Datum imenovanja	Susana Solís Pérez 15.9.2021	
Članak 58. – Postupak u zajedničkom odboru Datum objave na plenarnoj sjednici	16.12.2021	
Razmatranje u odboru	13.1.2022	
Datum usvajanja	15.3.2022	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	67 4 15
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Mathilde Androuët, Nikos Androulakis, Bartosz Arłukowicz, Margrete Auken, Simona Baldassarre, Marek Paweł Balt, Traian Băsescu, Aurélia Beigneux, Monika Beňová, Hildegard Bentele, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Esther de Lange, Christian Doleschal, Marco Dreosto, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Cornelia Ernst, Eleonora Evi, Agnès Evren, Pietro Fiocchi, Raffaele Fitto, Malte Gallée, Andreas Glück, Catherine Griset, Jytte Guteland, Teuvo Hakkarainen, Anja Hazekamp, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Adam Jarubas, Petros Kokkalis, Athanasios Konstantinou, Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, Sylvia Limmer, Javi López, César Luena, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Joëlle Mélin, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Dan-Ştefan Motreanu, Ville Niinistö, Ljudmila Novak, Grace O'Sullivan, Jutta Paulus, Stanislav Polčák, Jessica Polfjärd, Nicola Procaccini, Luisa Regimenti, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Sándor Rónai, Rob Rooken, Silvia Sardone, Christine Schneider, Günther Sidl, Ivan Vilibor Sinčić, Linea Søgaard-Lidell, Maria Spyraiki, Nils Torvalds, Edina Tóth, Véronique Trillet-Lenoir, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Maria Arena, Marlène Mortler, Susana Solís Pérez	

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

67	+
NI	Edina Tóth
EPP	Bartosz Arłukowicz, Traian Băsescu, Hildegard Bentele, Alexander Bernhuber, Nathalie Colin-Oesterlé, Christian Doleschal, Agnès Evren, Adam Jarubas, Ewa Kopacz, Esther de Lange, Peter Liese, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Dolors Montserrat, Marlene Mortler, Dan-Ştefan Motreanu, Ljudmila Novak, Stanislav Polčák, Jessica Polfjärd, Luisa Regimenti, Christine Schneider, Maria Spyrali
Renew	Pascal Canfin, Andreas Glück, Martin Hojsík, Jan Huitema, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Susana Solís Pérez, Linea Søgaard-Lidell, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir, Emma Wiesner, Michal Wiezik
S&D	Nikos Androulakis, Maria Arena, Marek Paweł Balt, Monika Beňová, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Cyrus Engerer, Jytte Guteland, Javi López, César Luena, Alessandra Moretti, Sándor Rónai, Günther Sidl, Tiemo Wölken
The Left	Malin Björk, Anja Hazekamp, Petros Kokkalis, Silvia Modig, Mick Wallace
Verts/ALE	Margrete Auken, Bas Eickhout, Eleonora Evi, Malte Gallée, Pär Holmgren, Yannick Jadot, Tilly Metz, Ville Niiniö, Grace O'Sullivan, Jutta Paulus

4	-
ID	Simona Baldassarre, Marco Dreosto, Sylvia Limmer, Silvia Sardone

15	0
ECR	Sergio Berlato, Pietro Fiocchi, Raffaele Fitto, Joanna Kopcińska, Nicola Procaccini, Rob Rooken, Alexandr Vondra, Anna Zalewska
ID	Mathilde Androuët, Aurélia Beigneux, Catherine Griset, Teuvo Hakkarainen, Joëlle Mélin
NI	Athanasis Konstantinou, Ivan Vilibor Sinčić

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani